

**RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)**

**dokonanej w dniach 23-24 kwietnia 2018
na kierunku „architektura krajobrazu” prowadzonym
na Wydziale Biologiczno-Rolniczym
Uniwersytetu Rzeszowskiego**

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	5
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	11
Dobre praktyki	11
Zalecenia	11
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	12
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	12
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	22
Dobre praktyki	23
Zalecenia	23
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych.....	28
Dobre praktyki	29
Zalecenia	29
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	29
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Dobre praktyki	32
Zalecenia	32
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	32
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	32
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	33
Dobre praktyki	34
Zalecenia	34
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	34
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	34
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	36

Dobre praktyki	36
Zalecenia	36
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	36
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	36
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	39
Dobre praktyki	39
Zalecenia	39
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	40
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	40
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	42
Dobre praktyki	42
Zalecenia	42
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	42
Załączniki:	43
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	43
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	44
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	46
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)	71
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego) ...	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitolowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: **prof. dr hab. Krzysztof Pulikowski, członek PKA**

członkowie:

- 1. dr inż. arch. Bartłomiej Kwiatkowski- ekspert PKA**
- 2. dr inż. Przemysław Wolski - ekspert PKA**
- 3. mgr Agnieszka Socha-Woźniak- ekspert ds. postępowania oceniającego**
- 3. mgr Marcin Wojtkowiak- ekspert ds. pracodawców**
- 4. Julia Sobolewska- ekspert ds. studenckich**

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „architektura krajobrazu” prowadzonym na Wydziale Biologiczno-Rolniczym Uniwersytetu Rzeszowskiego przeprowadzona została z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na tym kierunku studiów.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych, zarówno inżynierskich, jak i magisterskich. Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	architektura krajobrazu	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	I i II stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszary nauk: - rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (I- 56 %, II- 54 %); - technicznych (I- 31 %, II- 42 %); - sztuki (I- 13 %, II- 4 %).	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedziny nauk: - rolniczych, dyscypliny naukowe: ogrodnictwo, ochrona i kształtowanie środowiska, agronomia, inżynieria rolnicza; - technicznych, dyscypliny naukowe: architektura i urbanistyka, budownictwo, geodezja i kartografia, inżynieria środowiska; - plastyczne, dyscypliny naukowe: sztuki piękne, sztuki projektowe.	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	studia I st. - 7 semestrów, 217 pkt ECTS studia II st. - 3 semestry, 92 pkt ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	studia II st. – <i>Architektura krajobrazu terenów miejskich, Kształtowanie krajobrazu terenów nieurbanizowanych</i>	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	inżynier architekt krajobrazu/ magister inżynier architekt krajobrazu	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	I i II st. – 17	
Liczba studentów kierunku	I st. – 91, II st.- 25 brak studentów na studiach niestacjonarnych	
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	stacjonarne	niestacjonarne
	I st. – 2 650	I st. – 1690
	II st. – 1130	II st. – 770

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej *)

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia
-----------	--------------------------

	kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	w pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	w pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	w pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	w pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	zadowalająca
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	w pełni

*) ocena dotyczy obu stopni kształcenia

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

W odpowiedzi na raport z wizytacji ustosunkowano się do wszystkich zaleceń i zadeklarowano podjęcie działań mających na celu poprawę jakości kształcenia na tym kierunku. Przedstawiono szczegółowy plan działań dotyczący rozwoju umiędzynarodowienia kształcenia obejmujący m.in.: uzyskanie pozytywnej oceny wniosku o realizację programu Erasmus+ z USA, Armenią, Azerbejdżanem, Serbią, Gruzją, Ukrainą i Chinami; w roku akademickim 2018/19 trzy studentki wyjadą w ramach programu Erasmus+ do Włoch i Chorwacji; zostaną podjęte działania zmierzające do rozszerzenia oferty specjalistycznych czasopism obcojęzycznych; w pracach dyplomowych zostanie wprowadzony wymóg korzystania z literatury obcojęzycznej. Przedstawiona odpowiedź stanowi przesłankę do zamiany oceny tylko w przypadku kryterium 6 - z oceny zadowalającej na w pełni.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	w pełni

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Koncepcja kształcenia na kierunku architektura krajobrazu oparta jest na kryteriach zachowujących zgodność z Misją i Strategią Rozwoju UR sformułowaną na lata 2013-2020 (Strategia rozwoju UR na lata 2013-2020 – zał. do Uchwały Senatu UR nr 123/05/2013) oraz Strategią Wydziału (Uchwała Rady Wydziału z 22 września 2014 r.). Kierunek został przyporządkowany do trzech obszarów kształcenia: nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, nauk technicznych i nauk o sztuce. Zakres treści przekazywanych w trakcie zajęć umożliwia kształcenie studentów o szerokich zainteresowaniach naukowych i praktycznych, co zwiększa szansę na ich sprawne dostosowanie się do wymogów, jakie stawia współczesny rynek pracy. Absolwenci kierunku są świadomi znaczenia dziedzictwa kulturowego i rozumieją potrzebę poszanowania tożsamości regionalnej krajobrazu, przejawiającej się w różnorodności form i układów przestrzeni rozpatrywanych w różnych skalach (mikro-, mezo-, makro-) i kontekstach. Stanowi to bezpośrednie odniesienie do Misji Uczelni, w której mowa o rozwijaniu szacunku do tożsamości historyczno-kulturowej regionów i państw. Plany rozwoju koncepcji kształcenia w stopniu zadawalającym uwzględniają postęp w zakresie dyscyplin nauki i sztuki z których wywodzi się kierunek, co jest potwierdzone prowadzonymi przez kadrę dydaktyczną badaniami naukowymi, koncentrującymi się na 3 dziedzinach nauki do których przyporządkowany został oceniany kierunek. W oparciu o prowadzone badania tworzone są nowe przedmioty do „wyboru” np. – Rośliny dziko rosnące i ich zastosowanie.

Koncepcja kształcenia na studiach I i II stopnia jest zgodna z wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacji oraz kanonami kształcenia dla kierunku architektura krajobrazu.

Kształcenie jest zgodne z profilem ogólnoakademickim, dzięki czemu absolwenci są przygotowani do dalszej edukacji, do prowadzenia badań naukowych oraz podjęcia pracy zawodowej, co stanowi bezpośrednie odwołanie do pierwszego celu określonego w Strategii Uczelni w obszarze Kształcenie. Program studiów powstał i jest regularnie doskonalony w oparciu o pozyskiwane zewnętrzne i wewnętrzne opinie (udokumentowane w formie pisemnych opinii i listów intencyjnych od instytucji takich jak, np. Gmina Miasto Rzeszów, Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej, Centrum Ogrodnicze „Zielony Klomb”), dzięki czemu jest dostosowywany do zmieniających się realiów współczesnego rynku pracy. Wpływ na koncepcję kształcenia mają również studenci dzięki udziałowi w ciałach kolegialnych Wydziału. Jakość kształcenia jest systematycznie monitorowana i doskonalona, a zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez wysoko wykwalifikowaną kadrę naukowo-dydaktyczną, czego bezpośrednim dowodem jest przyznanie nagrody Elsevier Research Impact Leaders Award dla Uczelni za badania naukowe w dziedzinie nauk rolniczych. Nagroda promuje wysoką jakość badań naukowych i ich umiędzynarodowienie. Element umiędzynarodowienia

dotyczy badań prowadzonych na Wydziale, a w niewielkim stopniu dotyczy kształcenia na ocenianym kierunku. Strategia UR oraz Wydziału uwzględnia rolę umiędzynarodowienia w koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, natomiast realizacja planów umiędzynarodowienia jest na niskim poziomie o czym świadczy niewielka ilość wyjazdów naukowych, dydaktycznych (12 wyjazdów w latach 2014-2017) , wymiany studenckiej oraz umów z uczelniami partnerskimi (4 umowy).

Wydział zgodnie z celem wskazanym w Strategii Uczelni w obszarze III – Współpraca z otoczeniem, posiada profesjonalne, efektywne relacje z otoczeniem zewnętrznym, czego wyrazem może być współpraca w zakresie prowadzenia prac dyplomowych, realizowania praktyki zawodowej i konsultowania programów studiów. Współpraca z otoczeniem jest rozszerzana poprzez nawiązywanie kontaktu ze szkołami oraz budowanie relacji z uczelniami krajowymi. W zakresie kształtowania oferty programowej kierunku, weryfikacji efektów kształcenia i w ramach procesu dydaktycznego, Wydział stara się współpracować z otoczeniem społeczno-gospodarczym regionu. W składzie Rady Społeczno-Gospodarczej Wydziału, która reprezentuje otoczenie społeczno-gospodarcze stosunkowo niewiele podmiotów stanowią jednak firmy i instytucje związane z architekturą krajobrazu.

Przyjęta koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku, jest koncepcją klasyczną obowiązującą w Polsce i nie jest oryginalna w odniesieniu do kierunków studiów o podobnych celach i zakresie kształcenia co, w ocenie ZO PKA zapewnia absolwentom uzyskanie kwalifikacji, pożądanych na obecnym rynku pracy.

1.2.

Kształcenie na kierunku architektura krajobrazu realizowane jest przez kadrę z dużym dorobkiem naukowym, związanym z ocenianym kierunkiem studiów i koncentrują się na trzech dziedzinach nauki, do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia:

- dziedzina nauk rolniczych:
 - dyscyplina agronomia (np. zależność składu gatunkowego zbiorowisk chwastów segetalnych w krajobrazie otwartym wybranych regionów Podkarpacia i w otulinie RPN od czynników klimatycznych, edaficznych oraz antropogenicznych; Zielone Podkarpacie – popularyzacja różnorodności biologicznej w wymiarze ekosystemowym);
 - dyscyplina ogrodnictwo (np. badania nad optymalizacją rozmnażania roślin w kulturach in vitro; fauna motyli dziennych Rzeszowa; występowanie chrząszczy saproksylicznych (związanych z martwym drewnem) w zabytkowych parkach i ogrodach południowo-wschodniej Polski);
 - dyscyplina ochrona i kształtowanie środowiska (np. ocena jakości gleb i cieków wodnych przy zastosowaniu wskaźników bioróżnorodności na postawie występowania różnorodności zbiorowisk okrzemek na terenie Podkarpacia; poszukiwanie markerów ekspresji genetycznej przydatnych w kontroli procesów biologicznego oczyszczania odcieków ze składowisk odpadów komunalnych);
- dziedzina nauk technicznych:
 - dyscyplina architektura i urbanistyka (np. stan zachowania świeckiego budownictwa drewnianego województwa podkarpackiego, ujęcie krajobrazowe; geometria wykreślna i grafika inżynierska w projektowaniu architektury krajobrazu; analiza krajobrazu pod

względem występowania osi kompozycyjnych; krajobraz rozwijającego się miasta; problematyka kształtowania terenów gier i zabaw dla dzieci, Rzeszów-Miasto-Ogród);

- dziedzina sztuki plastyczne:

- dyscyplina sztuki plastyczne (np. pejzaże wewnętrzne, Indie).

Prowadzone badania naukowe realizowane są w szczególności na terenie Podkarpacia i Regionu Karpat.

Kierunki prowadzonych badań i ich różnorodność prowadzone w ocenianej jednostce są przede wszystkim odpowiedzią na zapotrzebowanie tego typu badań przez region i dzięki temu w sposób zadawalający umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych w działalności badawczej.

Działalność naukowa kadry naukowo-dydaktycznej na ocenianym kierunku jest uwzględniana w aktualizacji programu studiów, efektów kształcenia, np.: ćwiczenia projektowe „Zasady Projektowania Krajobrazu” są związane z badaniami dot. problematyki kształtowania terenów gier i zabaw dla dzieci lub treści przedmiotu, Podstawy ogrodnictwa uwzględniają wyniki prowadzonych badań w zakresie fizjologii, genetyki i hodowli roślin wieloletnich, Praktyka zawodowa (inwentaryzacja krajobrazu) odnosi się do prowadzonych przez pracowników badań: Rzeszów – Miasto – Ogród, Zielona infrastruktura Rzeszowa, Inwentaryzacja zieleni, pomiary sytuacyjne w badaniu zmian krajobrazu.

Na studiach I st. ocenianego kierunku przedmioty powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi stanowią 54% ogółu punktów ECTS, i odpowiednio na studiach II st. 53%.

Proces dydaktyczny na kierunku architektura krajobrazu prowadzą 3 zakłady i 8 katedr Wydziału. Są to: Zakład Architektury Krajobrazu, Zakład Fizjologii i Biotechnologii Roślin, Zakład Polityki Regionalnej i Gospodarki Żywnościowej, Katedra Agroekologii, Katedra Gleboznawstwa, Chemii Środowiska i Hydrologii, Katedra Analizy Funkcjonalnej, Katedra Biologicznych Podstaw Rolnictwa i Edukacji Środowiskowej, Katedra Botaniki, Katedra Bioenergetyki i Analizy Żywności, Katedra Inżynierii Produkcji Rolno-Spożywczej, Katedra Produkcji Roślinnej. Tematy badań statutowych prowadzonych przez w/w jednostki są związane z dyscyplinami naukowymi, z których kierunek się wywodzi.

Realizowane na studiach drugiego stopnia dwie specjalności (Architektura Krajobrazu Terenów Miejskich (AKTM), Kształtowanie Krajobrazu Terenów Niezurbanizowanych (KKTN)) wpisują się w prowadzone na Wydziale badania naukowe i stwarzają absolwentom szerokie możliwości zatrudnienia na stanowiskach związanych z wykonywaniem prac dotyczących obiektów architektury krajobrazu, opracowania projektów zagospodarowania terenu, kierowania robotami realizacyjnymi i pielęgnacyjnymi, współpracy z innymi specjalistami zajmującymi się projektowaniem architektury krajobrazu, a także rozwiązywania zadań badawczych i projektowych z zakresu kształtowania krajobrazu w różnej skali, w tym także w zakresie ochrony i rewitalizacji historycznych układów urbanistycznych i obszarów niezurbanizowanych.

Umiejętności i kompetencje badawcze nabywane są przez studentów na przedmiotach np. Projektowanie zintegrowane, Projektowanie konserwatorskie, Ochrona krajobrazu, GIS w AK, Seminarium dyplomowe, a także w ramach realizowania Praktyki naukowej, Pracowni magisterskiej oraz podczas przygotowywania pracy dyplomowej. Wymiernym efektem potwierdzającym nabycie przez studentów umiejętności i kompetencji badawczych jest ich

udział w konferencjach oraz współautorstwo publikacji naukowych, które powstają dzięki włączaniu studentów w badania naukowe

1.3.

Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku architektura krajobrazu o profilu ogólnoakademickim określono zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Efekty kształcenia dla studiów I st. zostały zatwierdzone Uchwałą Senatu UR nr 434/06/2012 z 21 czerwca 2012 r. a dla studiów II st. - Uchwałą Senatu UR nr 253/01/2014 z 30 stycznia 2014 r., a następnie ostatecznie zmodyfikowane Uchwałą Senatu UR nr 518/06/2015 z 25 czerwca 2015 r.

Senat przyporządkował kierunek do trzech obszarów kształcenia, a w ich ramach wskazał dziedziny i dyscypliny, do których odnoszą się zdefiniowane efekty kształcenia dla studiów I i II stopnia tj.:

- obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (56% ECTS studia I st.; 54% ECTS studia II st.); dziedzina: nauki rolnicze; dyscypliny: agronomia, ochrona i kształtowanie środowiska, inżynieria rolnicza, ogrodnictwo,
- obszar nauk technicznych (31% ECTS studia I st.; 42% ECTS studia II st.); dziedzina: nauki techniczne; dyscypliny: architektura i urbanistyka, budownictwo, geodezja i kartografia, inżynieria środowiska,
- obszar nauk o sztuce (13% ECTS studia I st.; 4% ECTS studia II st.); dziedzina: sztuki plastyczne; dyscypliny: sztuki piękne, sztuki projektowe

Zdefiniowana liczba efektów kształcenia dla studiów I st. wynosi 63, w tym 22 z zakresu wiedzy, 29 z zakresu umiejętności i 12 kompetencji społecznych. Dla studiów II st. założono 35 kierunkowych efektów kształcenia (wiedza – 14, umiejętności – 16, kompetencje – 5).

Analiza szczegółowych efektów kształcenia zdefiniowanych dla poszczególnych modułów zajęć tworzących program studiów wykazuje niespójności z zatwierdzonymi efektami kształcenia dla ocenianego kierunku. Na przykład w module/przedmiocie „Efekty plastyczne w architekturze krajobrazu” (studia II stopnia, studia stacjonarne, rok 1, sem. 2) określono treść szczegółowego efektu kształcenia zdefiniowanego dla tego przedmiotu jako (EK_01) „zna w zakresie podstawowym współczesne technologie i tendencje stosowane w projektowaniu i realizacji obiektów architektury krajobrazu” i odniesiono do efektu kierunkowego kształcenia (K_W06) o brzmieniu: „zna metody badawcze, narzędzia oraz techniki analiz i prac studyjnych stosowane w projektowaniu krajobrazu w skali planistycznej” co wskazuje na brak spójności, zdecydowanie efektem kierunkowym odpowiadającym efektowi szczegółowemu (EK_01) dla tego modułu powinien być efekt K_W07 o brzmieniu „zna metody, techniki, technologie, narzędzia i materiały stosowane w architekturze krajobrazu. Podobna niespójność występuje module/przedmiocie „Hydrologia” (studia I go stopnia, rok 2, sem. 3, przedmiot kierunkowy), treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu (EK_02) brzmi „wymienia i charakteryzuje wody powierzchniowe, podziemne i rodzaje źródeł” odniesiono do kierunkowego efektu kształcenia w zakresie wiedzy (K_W02) o brzmieniu: „zna podstawowe elementy budowy rysunku, perspektywy, proporcji i przestrzeni oraz podstawowe metody kompozycji”

Zatwierdzone efekty kształcenia uwzględniają efekty związane z pogłębioną wiedzą (studia II st. K_W02, K_W11, K_W13,), umiejętnościami badawczymi (studia II st., K_W06, K_U01,

K_U02, K_U03, K_U10..), kompetencjami niezbędnymi w działalności badawczej (K_K03, K_K05) oraz w zakresie umiejętności w zakresie znajomości języka obcego (studia I st. K_U29)

Efekty kształcenia zdefiniowane dla praktyk zawodowych są spójne z zatwierdzonymi efektami kierunkowymi

Efekty kształcenia określne dla ocenianego kierunku oraz modułów zajęć uwzględnionych w programie studiów zostały sformułowane w sposób zwięzły, przejrzysty i zrozumiały. Studenci ocenianego kierunku mają realną możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, również metody sprawdzenia stopnia osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów, mimo, iż klasyczne dają możliwość realnej oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Dla obu stopni kształcenia prawidłowo określono efekty inżynierskie, w przypadku efektu odnoszącego się do języka obcego prawidłowo wykonano to tylko dla I stopnia, gdzie założono osiągnięcie poziomu B2, natomiast w przypadku II stopnia opis jest nie precyzyjny i nie ma jasnego wymogu osiągnięcia poziomu B2+. W związku z przygotowaniem jednego zestawu efektów dla obu form studiów zapewniona jest zgodność uzyskiwanych efektów dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia dla studiów I i II stopnia na kierunku Architektura Krajobrazu, prowadzonych na WBiR Uniwersytetu Rzeszowskiego jest zgodna z misją i strategią Uczelni. Strategia kształcenia jest precyzowana i uszczegółowiana z udziałem interesariuszy zewnętrznych oraz studentów, jednak mały jest udział podmiotów zewnętrznych ściśle związanych z architekturą krajobrazu. Efekty kształcenia zostały sformułowane prawidłowo, wyjątek stanowi efekt dotyczący języka obcego na studiach II stopnia, gdzie nie ma wymogu osiągnięcia poziomu B2+. Stwierdza się niespójności ze szczegółowymi efektami kształcenia zdefiniowanymi dla modułów.

Problematyka badań naukowych prowadzonych przez kadrę ocenianego kierunku jest związana z kierunkiem kształcenia Architektura krajobrazu.

Dobre praktyki

Zalecenia

- wzmocnienie współpracy z podmiotami ściśle związanymi z architekturą krajobrazu,
- uzupełnienie efektu kształcenia, dotyczącego języka obcego na studiach II stopnia, o wymóg osiągnięcia poziomu B2+.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1

Programy kształcenia dla kierunku architektura krajobrazu (studia I i II st.) zostały zaprojektowane zgodnie z obowiązującymi w UR zasadami, określonymi *Zarządzeniem Rektora UR* nr 18/2012 z dnia 8 marca 2012 r. Aktualizowanie programów kształcenia i dokonywanie zmian odbywa się zgodnie z wytycznymi określonymi w obowiązujących *Uchwałach Senatu UR*: nr 430/01/2015 z dnia 29 stycznia 2015 r. oraz nr 476/04/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 r. Program studiów dla cyklu kształcenia, który rozpoczął się w roku akademickim 2017/2018 roku był aktualizowany w oparciu o wewnętrzne akty prawne (*Uchwałę Senatu UR* nr 102/02/2017 z dnia 23 lutego 2017 r.) i *Zarządzenie Rektora UR* (nr 11/2017 z dnia 03.03.2017), które były dostosowane do znowelizowanej ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym oraz określonego na jej podstawie *Rozporządzenia MNiSW* z 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów. Ocenie poddano siatki zatwierdzone przez Radę programową kierunku architektura krajobrazu z dnia 27.04.2018 roku, przesłane po wizytacji.

Studia I st. na kierunku architektura krajobrazu trwają 7 sem. (210 ECTS). Zajęcia odbywają się w formie wykładów, ćwiczeń (projektowych, terenowych, laboratoryjnych i audytoryjnych) oraz seminariów. Na studiach stacjonarnych I st. liczba godzin określona planem studiów wynosi 2400, w tym 826 (34,4%) godzin wykładów, 1575 (65,6) przypisanych różnym formom ćwiczeń, 48 godzin (2%) - to zajęcia terenowe oraz seminarium - 60 (2,5%). Natomiast na studiach niestacjonarnych łączna liczba godzin wynosi 1440, a procentowy układ poszczególnych form kształtuje się na podobnym poziomie. Po uwzględnieniu 250 godz praktyk, liczba godzin z bezpośrednim kontaktem nauczyciela akademickiego ze studentem wynosi odpowiednio 2650 na studiach stacjonarnych i 1690 na studiach niestacjonarnych. Program studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinach z których kierunek się wywodzi, służących zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności przygotowujących do prowadzenia badań naukowych, którym przypisano 125 ECTS, co stanowi 58% łącznej liczby ECTS. Plan studiów I st. (stacjonarne i niestacjonarne) uwzględnia następujące grupy przedmiotów: ogólne 16 ECTS, podstawowe 19 ECTS i kierunkowe 175 ECTS oraz praktyki studenckie 10 ECTS. Łączna liczba ECTS, którą student uzyska w ramach zajęć do wyboru wynosi zarówno na st. stacjonarnych, jak i na st. niestacjonarnych 95 ECTS, co stanowi 44 % ogólnej liczby ECTS.

Studia II st. trwają 3 sem. (90 ECTS). Prowadzone zajęcia - to wykłady, różne formy ćwiczeń i seminaria. Liczba godzin zajęć zorganizowanych na studiach stacjonarnych obu specjalności wynosi 900 godzin, w tym na specjalności: Architektura Krajobrazu Terenów Miejskich (AKTM) liczba godzin wykładów wynosi 240 (26,7%), ćwiczeń - 585 (65,0%), zajęć

terenowych - 15 (1,7%) i seminarium 60 (6,6%) oraz praktyka zawodowa 60 h. (0,66 %). W przypadku specjalności: Kształtowanie Krajobrazu Terenów Niezurbanizowanych liczba godzin wykładów wynosi 230 (25,6%), a ćwiczeń - 595 (66,1%). Pozostałe formy zajęć mają taką samą liczbę godzin i udział procentowy jak w przypadku specjalności AKTM. Na studiach niestacjonarnych program realizowany jest w wymiarze 540 godzin, a proporcje poszczególnych form zajęć na wskazanych specjalnościach są podobne do studiów stacjonarnych. Po uwzględnieniu 120 godz kontaktowych związanych z wykonywaniem pracy dyplomowej i 110 godz konsultacji liczba godzin z bezpośrednim kontaktem nauczyciela akademickiego ze studentem wynosi odpowiednio 1130 na studiach stacjonarnych i 770 na studiach niestacjonarnych. Na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów łączna liczba ECTS, którą uzyskują studenci wynosi 68 ECTS. W przypadku obu stopni studiów na uwagę zasługuje duży udział ćwiczeń w ogólnej liczbie godzin oraz ćwiczenia terenowe, w związku z tym dobór form kształcenia sprzyja nabywaniu przede wszystkim umiejętności, które są obecnie bardzo cenione przez rynek pracy przeznaczony dla inżyniera.

Program studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinach związanych z kierunkiem architektura krajobrazu, służących zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności do prowadzenia badań naukowych, którym przypisano na specjalności Architektura Krajobrazu Terenów Miejskich 64 ECTS, co stanowi 70% łącznej liczby ECTS, a na specjalności Kształtowanie Krajobrazu Terenów Niezurbanizowanych - 62 ECTS, co stanowi 67% łącznej liczby ECTS. Dodatkowo umiejętności prowadzenia badań studenci uzyskują w wyniku realizacji praktyki naukowej (4 ECTS).

Program studiów II st. ukierunkowany jest na pogłębianie wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie studiów I st. W skład programu kształcenia dla II st. studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, wchodzi przedmioty: podstawowe 10 ECTS, kierunkowe 17 ECTS i specjalnościowe 44 ECTS. Studenci mają możliwość wyboru specjalności: Architektura Krajobrazu Terenów Miejskich lub Kształtowanie Krajobrazu Terenów Niezurbanizowanych. Dla każdej z wymienionych specjalności udział przedmiotów możliwych do wyboru przez studenta (wliczając tu przedmioty specjalnościowe, języki obce, moduł dyplomowy) wynosi 71 ECTS.

Zajęcia projektowe, seminaryjne, laboratoryjne oraz zajęcia praktyczne na obu stopniach przekraczają 50% ogółu godzin, co należy ocenić pozytywnie. Oceniany program studiów jest w swych założeniach i ogólnych zasadach zbieżny z programami nauczania obowiązującymi w innych jednostkach na terenie Polski, kształcących studentów na kierunku Architektura Krajobrazu. Liczba godzin przypisana poszczególnym formom zajęć, w ocenie ZO jest prawidłowa i umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia przez studentów. Zdaniem ZO oba programy studiów oraz obie formy studiów posiadają właściwie określoną punktację ECTS, sprecyzowaną zgodnie z europejskim systemem akumulacji i transferu punktów zaliczeniowych, który wymaga uwzględnienia godzin bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim oraz godzin pracy indywidualnej studenta poza programami zajęć. W wyniku analizy planu studiów, poszczególnych sylabusów ZO potwierdza poprawnie przyjęty bilans oraz proporcje punktów ECTS przypisanych godzinom kontaktowym z wykładowcą oraz godzinom pracy własnej studenta.

Treści przekazywane na przedmiotach kierunkowych dotyczą zagadnień z zakresu planowania przestrzennego, GIS, rekultywacji terenów zdegradowanych i ochrony krajobrazu. W ramach specjalności Architektura Krajobrazu Terenów Miejskich studenci nabywają wiedzę i umiejętności dot. ochrony, analizowania i zrównoważonego kształtowania terenów zurbanizowanych. Treści kształcenia przekazywane w ramach specjalności Kształtowanie Krajobrazu Terenów Nieurbanizowanych koncentrują się na obszarach wiejskich w zakresie ich waloryzacji, wytycznych dot. ochrony i możliwych form zagospodarowania. Na studiach II st. studenci doskonalą umiejętności badawcze i biorą udział w badaniach naukowych, doskonaląc metodyczne podejście do rozwiązywania zadań projektowych i badawczych. Przykładem mogą być przedmioty Projektowanie zintegrowane, Projektowanie konserwatorskie, Zagospodarowanie przestrzeni dla osób z dysfunkcjami. Wprowadzona Praktyka naukowa umożliwia rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z prowadzeniem badań niezbędnych w pracy naukowej.

W wyniku analizy programów kształcenia, sylabusów poszczególnych przedmiotów (dla obu programów i obu form studiów) stwierdzono znaczne podobieństwo do programów studiów w polskich jednostkach kształcących w kierunku architektura krajobrazu. Potwierdzono spełnienie wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczących możliwości wyboru studentowi modułów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS. Szczegółowa analiza sylabusów modułów/przedmiotów z grup kierunkowych treści kształcenia (dla studiów I i II go stopnia) potwierdza, iż zawarte w nich treści programowe uwzględniają obecny stan wiedzy w dyscyplinie architektura krajobrazu oraz dyscyplinach pokrewnych, jak też efekty własnych prac naukowo – badawczych kadry dydaktycznej. Różnorodność, kompleksowość i aktualność treści kształcenia umożliwia studentom ocenianego kierunku osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia.

Metody kształcenia stosowane na kierunku architektura krajobrazu obejmują w przypadku wykładów: wykład z prezentacją multimedialną, wykład z rysunkiem na tablicy i metody kształcenia na odległość. Na zajęciach praktycznych korzysta się z następujących metod: projekt, rysunek, modelowanie, film, praca w grupach (projekt, rozwiązywanie zadań, dyskusja), metody kształcenia na odległość, wykonywanie doświadczeń, analizy i obserwacje w terenie. Umożliwiają one nabywanie wiedzy i umiejętności dot. projektowania obiektów architektury krajobrazu (np. Zasady projektowania krajobrazu, Projektowanie zintegrowane), wykonywanie wizualizacji rysunkowych (np. Pracownia rysunku i modelowania) i komputerowych (np. Komputerowe wspomaganie projektowania, Wizualizacja komputerowa) oraz modeli wykonanych w różnych skalach i z różnych materiałów (np. Projektowanie obiektów arch. kraj., Współczesne ogrody). Zajęcia odbywające się w terenie umożliwiają doskonalenie umiejętności wykonywania pomiarów terenowych (np. pomiary geodezyjne, inwentaryzacja; przedmioty: Geodezja, Projektowanie zintegrowane) oraz obserwacji krajobrazu, obiektów arch. kraj. i roślin (np. Byliny ogrodowe, Dendrologia, Historia sztuki ogrodowej). W trakcie badań laboratoryjnych wykonywane są doświadczenia (np. Biologia roślin, Podstawy ogrodnictwa), obserwacje mikroskopowe, przegląd materiałów żywych i zielnikowych (np. Biologia roślin, Dendrologia). Aktywizujące formy pracy ze studentami obejmują angażowanie studentów w trakcie zajęć w dyskusję i konstruktywną wymianę poglądów, samodzielne wykonywanie projektów, pomiarów w terenie, inwentaryzowania

obiektów architektury krajobrazu w ramach przedmiotów, np. Zasady projektowania krajobrazu, Ogrody tematyczne, Projektowanie konserwatorskie.

Zasady i metody kształcenia na odległość w Uniwersytecie Rzeszowskim zostały określone w Zarządzeniu Rektora Uniwersytetu nr 20/2017 z dnia 30 marca 2017 roku w sprawie zasad prowadzenia w Uniwersytecie Rzeszowskim zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W wyniku analizy tego dokumentu ZO ocenia pozytywnie przyjętą w tym dokumencie metodykę prowadzenia zajęć na odległość, maksymalną liczbę godzin dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych (max. 60% ogólnej liczby godzin zajęć), maksymalną liczbę godzin zajęć na odległość prowadzonych przez nauczyciela akademickiego w ciągu roku akademickiego (max. 60% pensum) oraz maksymalną liczbę godzin zajęć na odległość prowadzonych w ramach jednego przedmiotu (max 60% zajęć).

Metodyka kształcenia zdaniem ZO jest odpowiednia i adekwatna do charakterystyki modułów/przedmiotów i umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Języki obce prowadzone są przez wykwalifikowanych nauczycieli z Uniwersyteckiego Centrum Nauki Języków Obcych.

Harmonogramy zajęć opracowane przed rozpoczęciem semestru dostępne są dla studentów na stronie internetowej. Liczebność grup ćwiczeniowych jest zależna od liczebności danego rocznika studiów i nie przekracza 19 osób. Przyjęte maksymalne liczebności grup dla poszczególnych form zajęć dydaktycznych stwarzają realne możliwości osiągania przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Mimo, że oceniany kierunek jest kierunkiem o profilu ogólnoakademickim, to jednym z elementów programu studiów I stopnia są praktyki studenckie, które na tym profilu nie są obligatoryjne. Praktyki zawodowe podzielone są na 3 części (w zakresie zdobywania umiejętności zawodowych – 4 tygodnie i 160 godzin; z zakresu rysunku i malarstwa – 2 tygodnie i 40 godzin; z zakresu inwentaryzacji krajobrazu – 2 tygodnie i 50 godzin). Dla każdego etapu obowiązuje osobny dziennik praktyk o sprawozdawczym charakterze.

Formalnie i organizacyjnie praktykami studenckimi zajmuje się Biuro Karier, które jest jednostką ogólnouczelnianą. Regulamin studiów określa ramowe zasady organizacji praktyk, natomiast szczegółowe zasady określają rady wydziałów w odrębnych regulaminach.

Dla ocenianego kierunku prawidłowo opracowane zostały sylabusy dla praktyk, które przygotowano dla każdego rodzaju praktyk i obejmują wszystkie podstawowe elementy. Liczba godzin i punktów ECTS zostały określone prawidłowo, określone zostały cele praktyk, prawidłowo sformułowano i opisano efekty kształcenia oraz metody i sposoby ich weryfikacji. Określono precyzyjnie zasady zaliczania praktyk, a liczba miejsc praktyk oraz profil firm i instytucji związanych swą działalnością bezpośrednio z kierunkiem architektura krajobrazu pozwalają na pełne osiągnięcie efektów kształcenia.

Aktualnie obowiązujący na Wydziale Biologiczno-Rolniczym regulamin praktyk, zgodny z regulaminem studiów oraz zarządzeniem Rektora ws. organizacji programowych praktyk zawodowych z dnia 01.08.2017 r., obejmuje najważniejsze zagadnienia, takie jak miejsca odbywania praktyk czy zasady zaliczenia praktyk (informacje te zawiera także program praktyk). Regulamin wydziałowy w sposób ogólny, podobnie, jak regulamin uczelniany, określa zasady zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej lub wolontariatu. Działania kontrolne w zakresie praktyk są dokumentowane.

Dokumentem potwierdzającym osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia przypisanych praktykom jest załącznik do wydziałowego regulaminu praktyk pod nazwą „Opinia zakładowego opiekuna praktyki z przebiegu programowej praktyki zawodowej”. W opinii tej zawarte są szczegółowe oceny studenta w zakresie: przebiegu praktyki, charakterystyki postawy (kompetencji społecznych) studenta, opinii o poczynionych postępach oraz ogólnej oceny. Oceny w niniejszej opinii dokonuje zakładowy opiekun praktyk, natomiast ocena zaliczenia praktyk jest dokonywana przez wydziałowego koordynatora praktyk na podstawie opinii i wpisów do dziennika praktyk.

Oprócz dziennika praktyk elementami weryfikującymi osiągnięte podczas praktyk efekty kształcenia są także: dokumentacja fotograficzna, zrealizowane projekty i opisowa opinia opiekuna praktyki. Dokumentacja praktyk jest rzetelna i szczegółowa, pozwala na skuteczną weryfikację efektów kształcenia, ale można ją uprościć poprzez ankietę ze skalą odnoszącą się do efektów kształcenia, wypełnianą przez opiekuna. Studenci mają możliwość zaliczenia części praktyk na podstawie pracy zawodowej – przeprowadzona analiza wykazała, że weryfikacja osiągniętych w ten sposób efektów jest rzetelna i prawidłowa.

Zaliczenia są dokonywane przez koordynatora na podstawie wpisów do dzienników praktyk (dla każdej części praktyk obowiązuje odrębny, ale przygotowany w oparciu o ten sam wzór dziennik), zaświadczeń o odbyciu praktyki oraz opinii pracodawcy, który wystawia także ogólną ocenę studentowi.

Zdaniem ZO należy szczegółowo określić zasady postępowania w zakresie identyfikacji efektów kształcenia na stanowisku pracy w ramach praktyk zawodowych (uczelnia posiada jedynie zapisy w Regulaminie studiów w zakresie potwierdzania zdobytych efektów kształcenia zdobytych poza systemem studiów dotyczących rekrutacji).

Na poszczególnych kierunkach znajdujących się w ofercie Wydziału od bieżącego roku akademickiego za nadzór merytoryczny nad praktykami odpowiedzialni są koordynatorzy kierunkowi (wcześniej określani mianem opiekunów praktyk). Zakres kompetencji koordynatorów jest szczegółowo opisany w zarządzeniu Rektora. W bieżącym roku akademickim na ocenianym kierunku powołanych jest 3 koordynatorów. W trakcie wizytacji przedstawiono sprawozdania z realizacji praktyk, które co roku dosyć szczegółowo przygotowują poszczególni koordynatorzy. Podmioty i instytucje w których odbywają się praktyki są dobrane właściwie, a profil ich działalności jest zgodny z kierunkiem studiów i pozwala na skuteczne osiągnięcie efektów kształcenia.

Rekomenduje się wprowadzenie narzędzia, dzięki któremu opiekun praktyk z ramienia jednostki przyjmującej na praktykę będzie mógł ocenić stopień osiągniętych przez studenta efektów kształcenia.

Dla szczególnie uzdolnionych studentów przewidziana jest możliwość studiowania za zgodą Dziekana wg indywidualnego planu studiów i programu kształcenia, który jest realizowany z uwzględnieniem opieki naukowej. Istnieje też możliwość, w przypadku szczególnej sytuacji zdrowotnej lub losowej, studiowania wg indywidualnej organizacji zajęć. W uzasadnionych przypadkach studenci mogą ubiegać się również o urlop krótkoterminowy (nie dłużej niż 1 miesiąc, nie częściej niż 3 razy w trakcie studiów) lub długoterminowy (1 lub 2 sem.). Szczegółowe zasady indywidualizacji kształcenia i udzielania urlopów zawarte są w *Regulaminie studiów* (Załącznik nr 1 do *Uchwały Senatu UR* nr 125/04/2017) oraz w procedurze wydziałowej Nr 1/BR/2013.

Studenci mają możliwość dodatkowego rozwijania swoich kompetencji w ramach działalności studenckich kół naukowych (SKN Architektów Krajobrazu - Krajobrazy, SKN Rolników - Włóścianin), organizowanych warsztatów (np. rysunkowych, akwarelowych), wykładów otwartych (np. we współpracy ze Stowarzyszeniem ProCarpathia – Sacrum i profanum w drewnie) i spotkań Podkarpackiego Oddziału Stowarzyszenia Polskich Architektów Krajobrazu (np. Karpackie epizody Wielkiej Wojny. Badania, ochrona i rewitalizacja zespołu pobożowisk z okresu I wojny światowej w rejonie Jasiela i Kamienia nad Jaśliskami).

Zdaniem ZO w ocenie dotyczącej skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia należy wskazać na przestrzeganie zasad uwzględniających różnorodne, indywidualne potrzeby studentów, umożliwiające realizację indywidualnych ścieżek kształcenia. Kształcenie osób niepełnosprawnych na ocenianym kierunku odbywa się zgodnie z respektowaniem zasady wyrównywania szans poprzez wyrównywanie ograniczeń wynikających z niepełnosprawności. Warunki te zostały określone w obowiązującym Regulaminie Studiów (Rozdz. 12).

Studenci na spotkaniu z ZO zwrócili uwagę na metody kształcenia stosowane przez nauczycieli akademickich, którzy motywowali do aktywnego udziału w zajęciach. Zdaniem studentów plan zajęć jest dostosowany do ich potrzeb. Za pośrednictwem papierowej ankiety są wybierane przedmioty fakultatywne. Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat proponowanej w tym zakresie oferty.

2.2

Dokonany w trakcie wizytacji przegląd sylabusów, wykonanych prac przejściowych i prac dyplomowych na kierunku architektura krajobrazu pozwala stwierdzić, iż zasady sprawdzania i oceniania osiągania stopnia efektów kształcenia są prawidłowe. Karty przedmiotów na I i II stopniu studiów zostały zredagowane według jednego schematu. Zawierają one: podstawowe informacje o przedmiocie, formę zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS, wymagania wstępne, cele, efekty kształcenia treści programowe, stosowane metody dydaktyczne, kryteria oceny oraz spis literatury podstawowej i uzupełniającej. Metody, kryteria i wymagania dotyczące sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów / modułów są dostosowane do zakładanych efektów kształcenia i wynikają z przyjętych form zajęć.

W ocenie ZO metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia obejmujące udział studentów w badaniach (studenci studiów I go stopnia) oraz przygotowanie studentów do prowadzenia badań (studia II go stopnia) są adekwatne i porównywalne z metodami stosowanymi w innych jednostkach krajowych kształcących w kierunku architektura krajobrazu.

W wyniku analizy dokumentów przedstawionych w trakcie wizytacji, rozmów ze studentami, hospitacji zajęć ZO stwierdza, iż kadra dydaktyczna i administracyjna zapewnia odpowiednie wsparcie udzielane studentom w procesie uczenia się

Weryfikacja uzyskania szczegółowych, częściowych efektów kształcenia przypisanych poszczególnym przedmiotom/modułom wykonywana jest przez nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za te zajęcia i odbywa się z wykorzystaniem tradycyjnych metod takich jak: kolokwia, częściowe przeglądy projektów, klauzury rysunkowe, prezentacje, natomiast metody końcowe potwierdzające uzyskanie efektów kształcenia przez studentów to: egzamin pisemny lub ustny, kolokwium pisemne, obrona projektu. Informacje o wynikach uzyskiwane są maksymalnie w ciągu tygodnia – najczęściej za pośrednictwem systemu Wirtualna Uczelnia, w

którym nauczyciele akademicki mogą wpisywać oceny albo przez starostów, którzy pośredniczą w kontaktach między grupami zajęciowymi a nauczycielami akademickimi. Zdaniem ZO w/w metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne dla poszczególnych etapów kształcenia, modułów/przedmiotów i zakładanych dla nich efektów kształcenia.

Efekty kształcenia założone dla praktyk są weryfikowane, zgodnie z Regulaminem organizacji i odbywania programowej praktyki zawodowej, przez koordynatorów praktyk na podstawie przygotowanego przez studenta dziennika praktyk, wykonanych prac (inwentaryzacyjnych lub rysunkowo-malarskich) lub oraz w wypadku praktyki zawodowej sprawozdania (opinii) oraz wystawionej przez zakładowego opiekuna praktyk opinii o przebiegu praktyki zawodowej.

Zdaniem ZO należy szczegółowo określić zasady postępowania w zakresie identyfikacji i weryfikacji efektów kształcenia na stanowisku pracy w ramach praktyk zawodowych (uczelnia posiada jedynie zapisy w Regulaminie studiów w zakresie potwierdzania zdobytych efektów kształcenia zdobytych poza systemem studiów dotyczących rekrutacji).

Prace dyplomowe inżynierskie i magisterskie wykonywane są wg określonych i upublicznionych standardów prac dla poszczególnych stopni studiów (Osiągnięte efekty kształcenia weryfikowane są podczas wykonywania pracy dyplomowej i w trakcie egzaminu dyplomowego, obejmującego pytania z całego toku studiów. Przygotowywanie oraz zasady oceny prac dyplomowych oparte jest się na Zaleceniach dotyczących przygotowania i oceny prac dyplomowych na kierunku: Architektura Krajobrazu (Nr 16/BR/2017).

Oryginalność prac dyplomowych weryfikowana jest przez system antyplagiatowy wg procedury obowiązującej w uczelni zgodnie z Zarządzeniem Nr 95/2015 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 28.09.2015 r. w sprawie funkcjonowania procedury antyplagiatowej w Uniwersytecie Rzeszowskim. Osiągnięte efekty kształcenia weryfikowane są podczas wykonywania pracy dyplomowej i w trakcie egzaminu dyplomowego, obejmującego pytania z odpowiednio z programu I stopnia studiów (egzamin dyplomowy inżynierski) i II stopnia studiów (egzamin dyplomowy magisterski). W trakcie wizytacji ZO stwierdził obecność listy zagadnień do egzaminu dyplomowego na „tablicy ogłoszeń oraz brak i upublicznionego zestawu zagadnień do egzaminu dyplomowego na stronach internetowych ocenianego kierunku. Mimo, iż wydział posiada dokument określający „Zalecenia dotyczące przygotowania i oceny prac dyplomowych na kierunku Architektura Krajobrazu” analiza wybranych losowo do oceny prac dyplomowych pozwala na stwierdzenie, iż brak jest wyraźnych różnic między tematyką prac inżynierskich i magisterskich, jak również w kilku pracach zauważono brak wyraźnie zdefiniowanego problemu badawczego i projektowego na poziomie studiów II st.

Zdaniem ZO opracowany i funkcjonujący na ocenianym kierunku system sprawdzania i oceniania nie wywołuje zastrzeżeń. Obowiązujące regulacje w zakresie wyboru promotorów, doboru nauczycieli akademickich do recenzowania prac dyplomowych, kompetencje jak i skład komisji egzaminów dyplomowych – zapewniają zdaniem ZO bezstronność, zasadność i przejrzystość oceny kończącej określony etap procesu kształcenia. Natomiast ujednolicenia wymaga liczba pytań zdawanych w czasie egzaminu, ZO PKA zaleca stosowanie prezentacji pracy i trzech pytań z zakresu kierunku studiów.

Egzaminy pisemne, kolokwia zaliczeniowe, pozostała dokumentacja osiągnięć studenta są gromadzone i przechowywane przez 1 rok akademicki. Dokumentacja potwierdzająca uzyskanie założonych w programie efektów, taka jak prace i recenzje prac dyplomowych,

protokoły z egzaminów dyplomowych, przechowywana jest w Dziekanacie i Archiwum UR. Wyniki osiągnięć studentów są analizowane i przedstawiane na posiedzeniach Rady Wydziału. Metody weryfikacji osiągnięć przez studentów efektów kształcenia zostały określone w obowiązującym Regulaminie Studiów UR. Odpowiadają im szczegółowe metody weryfikacji poszczególnych efektów kształcenia przypisanych modułom/przedmiotom dotyczące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określone w poszczególnych sylabusach. Weryfikacja i ocena realizacji efektów kształcenia odbywa się dla poszczególnych zakresów kształcenia przez: nauczyciela prowadzącego dany moduł/przedmiot (weryfikacja wszystkich efektów kształcenia przypisanych do przedmiotu), koordynatorów ds. praktyk (weryfikacja efektów kształcenia przypisanych praktykom), Rada Programowa kierunku i Rada Wydziału (weryfikacja zbiorcza). W ocenie ZO tak przyjęte metody weryfikacji są prawidłowe i nie odbiegają od zasad obowiązujących w innych jednostkach w kraju kształcących na kierunku Architektura Krajobrazu

Losy absolwentów, zgodnie z *Uchwałą Senatu UR* 186/09/2013 oraz *Zarządzeniem* 86/2011 Rektora, w UR są monitorowane po 1, 3 i 5 latach od ukończenia studiów. Badania przeprowadzane są przez Biuro Karier UR z wykorzystaniem systemu CAWI i CATI-SUPPORT (ankieta internetowa), poprzedzone są pomiarem początkowym, podczas którego absolwenci deklarują ew. udział w badaniu losów zawodowych. Wyniki udostępniane są na stronie internetowej UR oraz na spotkaniach Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, w których uczestniczą przedstawiciele wszystkich Wydziałów UR.

Wyniki badań przeprowadzonych w 2013 i 2014 r. pokazują, że ponad połowa badanych respondentów ponownie wybrałaby kierunek architektura krajobrazu. Z ankiety przeprowadzonej rok po ukończeniu studiów wynika, że absolwenci kierunku najczęściej są zatrudnieni w prywatnych firmach lub w instytucjach państwowych, rzadziej prowadzą własną działalność gospodarczą. Ocena nabytych kompetencji specjalistyczno-technicznych wskazała z jednej strony znaczącą umiejętność obsługi komputera (ok. 30%), z drugiej natomiast wskazała braki w postaci nieznanomości specjalistycznego oprogramowania (także 30%).

Analiza tych wyników badań spowodowała zakup dodatkowego oprogramowania, rozszerzając tym samym ofertę dydaktyczną ocenianego kierunku. Warto zwrócić uwagę, że badania przeprowadzone bezpośrednio po ukończeniu studiów wykazały, iż absolwenci architektury krajobrazu najbardziej krytycznie spośród absolwentów wszystkich kierunków UR oceniają poziom zadowolenia ze studiów.

W trakcie wizytacji potwierdzono dostępność danych dotyczących monitorowania losów absolwentów.

Zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych ze sprawdzaniem i oceną efektów kształcenia są regulowane obowiązującym regulaminem studiów oraz w obowiązkach opiekuna roku. Opiekun reprezentuje interesy studentów danego roku wobec władz Wydziału w zakresie organizacji procesu dydaktycznego, ubiegania się o świadczenia socjalne oraz organizowania życia kulturalnego, społecznego i naukowego. Zgodnie z określonymi zasadami w trakcie roku akademickiego opiekunowie organizują spotkania na których zapoznają studentów między innymi: z regulaminem studiów i innymi obowiązującymi na Uczelni przepisami dotyczącymi toku studiów, z zasadami studiowania, zdobywania zaliczeń, z systemem ECTS. Ponadto opiekun roku może służyć pomocą m. in.: przy wyborze specjalności, seminarium dyplomowego oraz promotora pracy dyplomowej, przy wyborze

„zająć do wyboru”, w przygotowaniu terminarza sesji egzaminacyjnej, w rozwiązywaniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, spraw konfliktowych i problemów studentów związanych z tokiem studiów, w innych przypadkach zgłaszanych przez studentów. Do kompetencji opiekuna roku należy również między innymi : stały kontakt ze starostą roku w sprawach bieżących, kontakt z wydziałowym konsultantem ds. osób niepełnosprawnych w przypadku, gdy na roku są studenci niepełnosprawni, uczestniczenie w egzaminach i zaliczeniach komisyjnych. W trakcie wizytacji, podczas rozmów ze studentami oraz wybranymi opiekunami potwierdzono prawidłowe działanie systemu.

Obowiązujący w Uniwersytecie Rzeszowskim regulamin studiów określa sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne oraz niezgodne z prawem i zdaniem ZO jest prawidłowy.

2.3

Rekrutacja na studia na kierunku architektura krajobrazu jest prowadzona w oparciu o zasady zgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym, określonymi Uchwałami Senatu UR oraz procedurę wydziałową dotyczącą rekrutacji. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna. Rejestracja kandydatów odbywa się drogą elektroniczną, a liczbę studentów określają przyjęte limity. Zasady rekrutacji określają także minimalną liczbę przyjętych kandydatów niezbędną do uruchomienia studiów. Informacje o rekrutacji są dostępne na stronie internetowej.

Postępowanie rekrutacyjne na studia I st. odbywa się na zasadzie konkursu świadectw maturalnych, w sposób zapewniający równe szanse kandydatom ze „starą” i „nową” maturą. Pod uwagę brana jest ocena z jednego spośród następujących przedmiotów: matematyka, biologia, chemia, fizyka z astronomią lub geografia na poziomie podstawowym lub rozszerzonym oraz język obcy. W trakcie postępowania kwalifikacyjnego na studia I st. sprawdzane są także predyspozycje kandydatów w zakresie umiejętności plastycznych, ze szczególnym uwzględnieniem rysunku perspektywicznego. Kandydaci zobowiązani są do złożenia teczek z 10 pracami formatu A3 prezentującymi rysunki perspektywiczne wykonane w dowolnej technice. Komisja Egzaminacyjna powoływana jest każdego roku przez JM Rektora UR lub osobę przez niego upoważnioną.

O przyjęcie na studia II st. mogą ubiegać się absolwenci studiów I st. kierunków architektura krajobrazu, architektura i urbanistyka, gospodarka przestrzenna i innych. Podstawą kwalifikacji na studia II st. jest średnia arytmetyczna wszystkich ocen uzyskanych z egzaminów i zaliczeń na studiach I st. albo jednolitych magisterskich. Określone w Uchwale Senatu UR procedury rekrutacyjne, zapewniają wyłonienie najlepiej przygotowanych kandydatów. Zdaniem ZO PKA zasady i procedury rekrutacji oraz kryteria uwzględniane w postępowaniu kwalifikacyjnym na studia II go stopnia zapewniają możliwie równe szanse dla kandydatów w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym określa Uchwała Senatu UR nr 510/06/2015. Zgodnie z uchwałą efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone osobie posiadającej świadectwo dojrzałości i co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia I st. Osobie posiadającej tytuł zawodowy licencjata lub równorzędny i co najmniej 3 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów I st. – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia II

st. Osobie posiadającej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny i co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów II st. albo jednolitych studiów magisterskich – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejny kierunek studiów I lub II st. lub jednolitych magisterskich. Zgodnie z zasadami określonymi w w/w uchwale, weryfikacji i potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym dokonuje Komisja Weryfikacyjna.

Ogólne metody weryfikacji efektów uczenia się zawarte są w sylabusie przedmiotu. Dodatkowo komisja weryfikująca, na podstawie analizy złożonego wniosku, określa indywidualne zasady weryfikowania efektów uczenia się. Formą weryfikacji może być egzamin teoretyczny (w formie pisemnej bądź ustnej) lub egzamin praktyczny (np. projekt, prezentacja). Zakres egzaminu oraz sposób ustalenia oceny końcowej powinny być zgodne z opisem przedmiotu objętego procedurą uczenia się. Celem przeprowadzonej weryfikacji jest potwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się z efektami kształcenia określonymi dla przedmiotu objętego procedurą oraz stwierdzenie czy kandydat uzyskał te efekty w stopniu umożliwiającym zaliczenie określonych przedmiotów wraz z przypisanymi do nich punktami ECTS. Wykaz przedmiotów na kierunku architektura krajobrazu wskazanych do objęcia procedurą potwierdzania efektów uczenia się jest umieszczony na stronie internetowej Wydziału. W wyniku analizy dokumentów i rozmów z władzami ocenianego kierunku ZO stwierdził, iż dotychczas w/w procedura nie była wdrażana, z powodu braku kandydatów, którzy uzyskali określone efekty kształcenia poza szkolnictwem wyższym

Liczba studentów przyjętych na studia w danym roku akademickim ustalana jest na podstawie protokołów przygotowanych przez komisję Rekrutacyjną. Dziekanat monitoruje i uaktualnia liczbę studentów na podstawie rozliczeń poszczególnych sesji egzaminacyjnych i otrzymanych zaliczeń z przedmiotów wynikających z planu studiów. Narzędziem pomocnym w procesie monitorowania i oceny progresji studentów jest system Uczelnia 10. System ten umożliwia wykonywanie bieżących analiz w zakresie liczby kandydatów w trakcie rekrutacji, wyników rekrutacji, stanu zaliczeń i egzaminów. Na podstawie tych analiz opracowywane są raporty dotyczące liczby studentów kończących studia w terminie, liczby studentów skierowanych na powtarzanie roku, warunkowych zaliczeń semestru. Zdaniem ZO system wspomaga w stopniu zadawalającym podejmowanie decyzji przez Radę Programową Kierunku i Radę Wydziału w sprawie rekrutacji, przebiegu studiów oraz procesu dyplomowania na ocenianym kierunku.

System rekrutacji na studia I go jak też II go stopnia jest przejrzysty i gwarantuje równe szanse kandydatów i odpowiada zasadom obowiązującym w rekrutacji w innych jednostkach prowadzących kształcenie na kierunku Architektura Krajobrazu.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO określili system rekrutacji jako przejrzysty i umożliwiający odpowiednią weryfikację predyspozycji kandydatów na wizytowany kierunek. Wszystkie informacje na temat rekrutacji są dostępne na stronie internetowej jednostki.

Proces dyplomowania obejmujący obronę pracy dyplomowej (inżynierskiej lub magisterskiej) i egzamin dyplomowy, stanowi zakończenie studiów (odpowiednio I lub II stopnia). Zasady przygotowania i oceny prac dyplomowych na kierunku AK opracowane przez Radę Programową ds. Architektury Krajobrazu w dokumencie pt. *Zalecenia dotyczące przygotowania i oceny prac dyplomowych na kierunku: Architektura Krajobrazu*, zatwierdzone zostały przez Radę Wydziału (Nr 16/BR/2017). Praca dyplomowa oceniana jest przez promotora i jednego recenzenta. Na tym etapie oceniane są przede wszystkim osiągnięcia przez

studentów kompetencje inżynierskie i przygotowanie do prowadzenia badań naukowych (studia I st.) oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych i kompetencje społeczne niezbędne w działalności badawczej (studia II st.). Promotor w swojej ocenie uwzględnia inwencję i zaangażowanie studenta w przygotowywanie pracy, wkład w zebranie i opracowanie materiału badawczego, umiejętność samodzielnego doboru, analizy i twórczego wykorzystania literatury oraz umiejętność samodzielnego napisania pracy i formułowania końcowych wniosków. Recenzent ocenia pracę pod względem merytorycznym i formalnym, analizuje i ocenia sposób ujęcia podejmowanego w pracy problemu, zgodność treści pracy z jej tytułem, dobór i wykorzystanie aktualnej literatury (w tym obcojęzycznej) uwzględniającej najnowsze osiągnięcia naukowe wiążące się z prezentowaną w pracy tematyką, stopień opanowania techniki pisanie pracy oraz poprawność, układ i przejrzystość tekstu, a w przypadku prac projektowych – zastosowane rozwiązania projektowe.

Egzamin dyplomowy, zgodnie z Wydziałową procedurą, odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana. W jej skład wchodzi przewodniczący, promotor i recenzent pracy dyplomowej. Przewodniczącym jest Dziekan/Prodziekan lub wyznaczony przez Dziekana nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. Na egzaminie dyplomowym student odpowiada na 3 losowo wybrane pytania, których zakres obejmuje problematykę z całego cyklu kształcenia związaną z kierunkiem studiów i specjalnością, dzięki czemu mogą być w pełni zweryfikowane efekty kształcenia z zakresu zaawansowanej lub pogłębionej wiedzy w zależności od stopnia kształcenia. Zagadnienia do egzaminu dyplomowego zgłaszane są przez prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, weryfikowane przez Radę Programową Kierunku i zatwierdzane przez Prodziekana ds. studenckich. Zagadnienia te są publikowane w formie listy na tablicy ogłoszeń, natomiast nie są dostępne na stronach internetowych ocenianego kierunku.

Wszystkie prace dyplomowe są poddawane kontroli antyplagiatowej, a jej pozytywny wynik stanowi warunek dopuszczenia do egzaminu dyplomowego. Weryfikacji prac w systemie antyplagiatowym dokonuje promotor pracy.

Wymagania stawiane kandydatom oraz kryteria uwzględniane w postępowaniu kwalifikacyjnym zdaniem ZO zostały sformułowane zwięźle, przejrzysto i zrozumiale. Wszystkie w/w informacje są dostępne na stronie internetowej ocenianego kierunku w zakładce „kandydaci” oraz na tablicach informacyjnych w budynku ocenianego kierunku. ZO pozytywnie ocenia wprowadzone zasady potwierdzenia efektów uczenia się, uznawania efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Plany studiów formy i organizacja zajęć, w tym organizacja praktyk oraz czas trwania procesów kształcenia są dla studiów stacjonarnych I i II stopnia są zgodne z obowiązującymi przepisami.

Uwzględniono w programie studiów praktyki zawodowe, które na profilu ogólnoakademickim nie są obowiązkowe. Dla ocenianego kierunku prawidłowo opracowane zostały sylabusy dla praktyk, które przygotowano dla każdego rodzaju praktyk i obejmują wszystkie podstawowe elementy. Liczba godzin i punktów ECTS zostały określone prawidłowo, określone zostały cele praktyk, prawidłowo sformułowano i opisano efekty kształcenia oraz metody i sposoby ich

weryfikacji. Określono precyzyjnie zasady zaliczania praktyk, a liczba miejsc praktyk oraz profil firm i instytucji pozwalają na osiągnięcie efektów kształcenia.

System rekrutacji zarówno na I jak też na II stopień studiów jest przejrzysty, i gwarantuje równe szanse kandydatów i odpowiada zasadom obowiązującym w rekrutacji na analogiczne kierunki studiów prowadzonych przez polskie uczelnie

Szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS, uwzględnia godziny kontaktu bezpośredniego z nauczycielem oraz godziny pracy własnej. W realizacji programu kształcenia stosowane są klasyczne metody kształcenia i umożliwiają one osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w zakresie przygotowania do prowadzenia badań na I stopniu studiów oraz udział w badaniach na II stopniu studiów.

Zdaniem ZO dobór treści i metod kształcenia jest adekwatny do poszczególnych poziomów kształcenia, odpowiada w części na zapotrzebowanie regionu, jednocześnie zdaniem studentów uwzględnia ich potrzeby. Nauczyciele akademicki stosują indywidualne podejście, a także mobilizują studentów do aktywnego uczestnictwa w zajęciach.

Obowiązujący na ocenianym kierunku proces dyplomowania zdaniem ZO wymaga drobnej korekty w zakresie liczby zadawanych pytań. W wyniku analizy i oceny losowo wybranych prac dyplomowych i prac etapowych ZO stwierdza, iż konieczne jest rozróżnienie zakresu prac inżynierskich i magisterskich

Wymagania stawiane kandydatom na kierunek Architektura Krajobrazu, zasady potwierdzania efektów kształcenia oraz zasady dyplomowania odpowiadają regulacjom prawnym obowiązującym w polskim szkolnictwie wyższym i są zbieżne z zasadami obowiązującymi w innych jednostkach kształcących na kierunku Architektura Krajobrazu w Polsce.

Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia jest dopasowana do specyfiki poszczególnych zajęć i umożliwia studentom realną weryfikację nabytych kompetencji. Studenci obecni na spotkaniu z ZO pozytywnie odnieśli się do procesu rekrutacji oraz dyplomowania, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania systemu antyplagiatowego.

Dobre praktyki

- losowe i dokumentowane kontrole praktyk.

Zalecenia

- precyzyjne określenie zakresu prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich, ujednolicenie procedury dyplomowania w zakresie liczby zadawanych pytań na egzaminie dyplomowym,
- opracowanie krótkiej ankiety w której opiekun praktyk z ramienia jednostki przyjmującej na praktykę będzie mógł ocenić stopień osiągniętych efektów kształcenia przez studenta , a w celu ograniczenia dokumentacji należy wprowadzić jeden dziennik dla wszystkich 3 etapów praktyki,
- wprowadzenie ewaluacji praktyk studenckich przez studentów w formie ankietyzacji pozwalającej na ocenę miejsc praktyk.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) formalnie funkcjonuje w Uniwersytecie Rzeszowskim od roku 2010 r. Obecnie obowiązującymi w Uczelni aktami prawnymi dotyczącymi WSZJK są: Uchwała Senatu z października 2016 r. oraz Zarządzenie Rektora z listopada 2016 r. W ramach Systemu wyznaczone zostały cele oraz formy ich realizacji, a jego strukturę stanowią działające w trybie ciągłym następujące organy: Uczelniany Zespół ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, Wydziałowe Zespoły ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, Dział Jakości i Akredytacji, Biuro Karier oraz inne ciała kolegialne uwzględniające reprezentację interesariuszy wewnętrznych. W Uczelni działa też Senacka Komisja ds. Kształcenia oraz Dział Kształcenia. Udział interesariuszy zewnętrznych w procesach zapewniania jakości kształcenia umożliwiony został poprzez powołanie Rad Społeczno-Gospodarczych. Nadzór nad działaniem WSZJK na Wydziale Biologiczno-Rolniczym pełni Dziekan, przy wsparciu Prodziekana ds. jakości kształcenia, a także w zakresie polityki jakości - Rada Wydziału. Zgodnie z wytycznymi ogólnouczelnianymi w Jednostce funkcjonuje m.in. Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (WZdsZJK), Rady programowe kierunków studiów, w tym wizytowanego „architektura krajobrazu”, a ponadto Komisja ds. Oceny Pracowników. We wrześniu 2016 r. powołana została *Rada Społeczno-Gospodarcza przy Wydziale Biologiczno-Rolniczym*. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia podlega systematycznej ocenie.

Program kształcenia kierunku „architektura krajobrazu” zaprojektowano w oparciu o Zarządzenie Rektora URz z marca 2012 r. Wytyczne dotyczące doskonalenia programów kształcenia określone zostały w Uchwałach Senatu ze stycznia oraz kwietnia 2015 r. Powyższe regulacje uwzględniły udział interesariuszy wewnętrznych (studentów, nauczycieli akademickich) oraz zewnętrznych (absolwentów, przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego) w procesie doskonalenia i zmiany efektów kształcenia. Zmiany w programie kształcenia wizytowanego kierunku podjęte były zgodnie z regulacjami uczelnianymi w oparciu o Uchwałę Senatu z lutego 2017 r. oraz Zarządzenie Rektora z marca 2017 r.

W projektowaniu oraz monitorowaniu programów kształcenia biorą udział interesariusze wewnętrzni (nauczyciele akademicy, studenci) oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego.

W ramach doskonalenia programu kształcenia w celu uwzględnienia realizowanych prac naukowo-badawczych kadry dydaktycznej wprowadzono przykładowo nowe przedmioty: *Rośliny dziko-rosnące i ich zastosowanie* (studia I st.); *Zagospodarowanie przestrzeni publicznej dla osób z dysfunkcjami* (studia II st. specjalność: Architektura krajobrazu terenów

miejskich); zmieniono również sylabus przedmiotu *Zasady projektowania krajobrazu* (studia I st.) wprowadzając tematy projektowe dotyczące terenów gier i zabaw dla dzieci.

Studenci kierunku zgłaszają uwagi swoim przedstawicielom w organach związanych z zapewnianiem jakości kształcenia (Radzie Wydziału, WZdsZJK, Radzie programowej kierunku) oraz nauczycielom akademickim. Samorząd Studentów odpowiada za konsultacje ze studentami dotyczące proponowanych zmian siatki zajęć bądź programu kształcenia i po konsultacji kierunku przedstawia opinię dotyczącą proponowanych zmian. Na prośbę studentów ocenianego kierunku zwiększono przykładowo liczbę godzin dydaktycznych z 60 na 90 z przedmiotu *Komputerowe wspomaganie projektowania*; zmieniono sekwencję przedmiotów – przykładowo na I st. - przedmiot: *Budowa obiektów architektury krajobrazu* przeniesiono z sem. VI na III oraz *Projektowanie obiektów architektury krajobrazu* z sem. III i IV na IV i V. W celu uzyskania bardziej równomiernego obciążenia godzinowego studentów w poszczególnych semestrach dokonano korekty liczby punktów ECTS na studiach I i II stopnia (zmiany obowiązują w siatkach programowych 2017/2018). Na podstawie uwag studentów zgłaszanych podczas konsultacji projektowych Rada Programowa dokonała również doprecyzowania oraz zaktualizowała zapisów w „Zaleceniach dotyczących przygotowania oceny prac dyplomowych na kierunku: Architektura Krajobrazu”.

Wpływ na program kształcenia kierunku „architektura krajobrazu” mają również współpracujący z Wydziałem przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Na Wydziale obowiązują w ramach WSZJK *Zasady współpracy z instytucjami zewnętrznymi*, zgodnie z którymi opinie pozyskane od przedstawicieli instytucji zewnętrznych powinny być wykorzystywane do modyfikacji programów kształcenia. Przykładowo w odpowiedzi na opinie przedstawicieli Bieszczadzkiego Parku Narodowego dokonano na studiach I st. korekty efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych, wprowadzono też w treściach przedmiotu *Ekonomika i zarządzanie* wiedzę dotyczącą umiejętności pozyskiwania i rozliczania funduszy przeznaczonych na realizację różnego typu projektów, natomiast na podstawie opinii przedstawicieli Zarządu Zieleni Miejskiej w Rzeszowie dokonano na studiach II st. korekty efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a na studiach I st. wprowadzono w sylabusie przedmiotu *Projektowanie zintegrowane* tematy projektowe dotyczące rzeszowskich terenów publicznych wskazanych do opracowania przez Zarząd Zieleni Miejskiej.

Wpływ interesariuszy zewnętrznych na proces kształcenia, w tym programy kształcenia wizytowanego kierunku studiów realizowany jest poprzez współorganizację praktyk studenckich, prowadzenie zajęć dydaktycznych, (przykładowo z przedmiotów: *Historia sztuki*, *Historia i teoria kształtowania krajobrazu*, *dziedzictwo kulturowe Podkarpacia*, *Projektowanie zintegrowane*), a także udzielenie wsparcia studentom podczas opracowywania prac dyplomowych - np.: „Projekt zagospodarowania terenu przy kościele parafialnym p.w. Św. Gertrudy i Św. Michała Archanioła na osiedlu Wielowieś w Tarnobrzegu”, „Zagospodarowanie terenu przy Zespole Szkół Plastycznych im. Piotra Michałowskiego w Rzeszowie”, „Projekt ogrodu sensorycznego przy Zespole Szkół Specjalnych im. UNICEF w Rzeszowie”, „Zagospodarowanie terenu wokół domu seniora przy ul. Seniora w Rzeszowie”, „Projekt ogrodu terapeutycznego przy Ośrodku Zdrowia Psychicznego w Tarnowie ze szczególnym uwzględnieniem terenów zieleni” i praca zlecona przez Burmistrza Gminy Boguchwał - „Rewaloryzacja parku podworskiego w Zgłobniu – projekt ścieżki przyrodniczo-historycznej”.

W ramach monitorowania i doskonalenia programu kształcenia wizytowanego kierunku kształcenia wykorzystuje się szereg analiz, m.in. analizy osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów, całkowitego nakładu pracy studenta niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Analizy te są następnie wykorzystywane do formułowania właściwych projektów zmian w programach. Uwzględniając wyniki analizy studenckich ankiet badania nakładu czasu pracy niezbędnego do uzyskania efektów kształcenia, dokonywano odpowiednich zmian w przypisywaniu punktów ECTS niektórym przedmiotom. W wyniku monitorowania programów wprowadzono też na studiach II st. specjalności *Architektura Krajobrazu Terenów Miejskich i Kształtowanie Krajobrazu Terenów Niezurbanizowanych*. Programy kształcenia na obu poziomach dostosowywane są też do zmian aktów prawnych obowiązujących w szkolnictwie wyższym.

Zdaniem Zespołu Oceniające należy usprawnić skuteczność procesu monitorowania programów kształcenia, w tym jego realizacji, bowiem podczas wizytacji stwierdzono nieprawidłowości dotyczące m.in. obsady kilku przedmiotów oraz niedostatecznych zasobów bibliotecznych w zakresie pozycji specjalistycznych.

Monitorowaniu podlega również proces dyplomowania (Procedura Nr 9/BR/2014: Zatwierdzanie tematyki prac dyplomowych i ich weryfikacja). Wyniki weryfikacji prac dyplomowych były podstawą do przygotowania *Zaleceń dot. przygotowania i oceny prac dyplomowych na kierunku Architektura Krajobrazu*. Zagadnienia egzaminacyjne do dyplomu inżynierskiego i magisterskiego omawiane są na posiedzeniach Rady Programowej wizytowanego kierunku. Na Wydziale stosowany jest system antyplagiatowy.

Mimo prowadzonego na wizytowanym kierunku monitorowania procesu dyplomowania nie można jednak uznać pełnej skuteczności jego działania – podczas wizytacji kierunku stwierdzono brak wyraźnego rozgraniczenia między tematyką prac inżynierskich i magisterskich, jak również ujęcia problemowego i postawienia tezy w pracach na poziomie studiów II stopnia oraz zróżnicowanie liczby pytań zadawanych na egzaminie dyplomowym.

W ramach stosowanych na Wydziale procedur WSZJK przeprowadzane są z analizy, w tym m.in. matrycy odniesienia efektów kształcenia zakładanych dla poszczególnych przedmiotów do kierunkowych efektów kształcenia – tzw. monitoring ogólny (odpowiada za to Rada programowa kierunku); struktury wszystkich ocen wystawionych w czasie sesji - monitoring szczegółowy zajęć dydaktycznych (odpowiada za to Prodziek ds. studenckich); jak również analiza dzienników praktyk i sprawozdań z odbytej praktyki zawodowej (odpowiadają za to opiekunowie praktyk). W zakresie procedur przeciwdziałania plagiatom zastosowanie ma analiza przygotowanych przez opiekunów prac informacji na temat wygenerowanych przez system antyplagiatowy „Raportów podobieństwa” weryfikowanych prac dyplomowych pod kątem samodzielności ich przygotowania i ewentualnego wskazania liczby zapożyczonych fragmentów i ich źródeł. Wyniki analiz przyjmują formę sprawozdań, raportów i opinii będących podstawą do przeprowadzania działań doskonalących.

Wydział ma możliwość doskonalenia programu kształcenia w oparciu o wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów prowadzonego przez uczelniane Biuro Karier. Postępowanie w tym zakresie regulują: Uchwała Senatu oraz Zarządzenie Rektora URz z 2013 r. Monitorowanie prowadzone jest po 1, 3 i po 5 latach od dnia ukończenia studiów. Z informacji uzyskanych w trakcie oceny wynika, że Biuro Karier dokonało już wprawdzie badania obejmującego losy zawodowe absolwentów kierunku „architektura krajobrazu” – „Pomiar

początkowy absolwentów z rocznika 2015/2016”, jednak wyniki tego badania na razie nie były na Wydziale prezentowane – ma to nastąpić w maju b.r. W Uniwersytecie pomocniczo wykorzystuje się także analizy opracowywane przez MNiSW na podstawie danych ZUS oraz „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podkarpackim”, którego wyniki prezentowane w trakcie cyklicznych spotkań w Uczelni.

Na podstawie monitorowania losów absolwentów prowadzonego przez BK na wizytowanym kierunku systematycznie rozszerzana jest oferta dydaktyczna dotycząca profesjonalnego oprogramowania komputerowego wspomagającego projektowanie (*Vectorworks, Photoshop, Corel Draw i Corel Photo Paint*).

Wydział utrzymuje również nieformalne kontakty z absolwentami – na podstawie opinii absolwentów uzyskanej nieformalną drogą wprowadzono na studiach II st. wizytowanego kierunku do treści przedmiotu *Wizualizacja komputerowa* zagadnienia dotyczące umiejętności przygotowania profesjonalnych graficznych dokumentów aplikacyjnych (port folio, CV).

Zdaniem Zespołu Oceniającego PKA zarówno zakres, jak też systematyczność działania WSZJK przyczyniają się doskonalenia procesu kształcenia, w tym programu kształcenia na kierunku „architektura krajobrazu”.

3.2

Działanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie zasobów informacyjnych, a w szczególności zapewniania poszczególnym grupom interesariuszy publicznego dostępu do informacji ujęte zostało w § 23 i 24 (*Zasady publikowania informacji*) Zarządzenia Rektora URz z października 2016 r. w *sprawie szczegółowych zadań wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie Rzeszowskim*. W powyższym Zarządzeniu określono jakie informacje powinny być publikowane w ramach WSZJK, gdzie powinny być zamieszczane, a także kto odpowiada za ich publikację.

Na Wydziale w ramach Systemu wydziałowego, co 2 lata prowadzona jest w drodze ankietyzacji ocena Dziekanatu, podczas której studenci oceniają m.in. aktualność i przydatność informacji zamieszczonych na stronie internetowej Wydziału oraz na tablicach informacyjnych przy Dziekanacie, a także godziny otwarcia oraz funkcjonowanie Dziekanatu (w tym m.in. przepływ informacji w zakresie spraw stypendialnych). Na podstawie informacji uzyskanych podczas wizytacji można stwierdzić, że aspekty te ocenione zostały przez studentów dość wysoko.

Dostęp do informacji związanych z prowadzoną na Wydziale polityką jakości oraz z kształceniem na wszystkich kierunkach, w tym wizytowanym zapewniony jest przede wszystkim poprzez stronę internetową Jednostki.

Na stronie internetowej w zakładce „Wydział” zamieszczona została *Strategia Rozwoju Wydziału Biologiczno-Rolniczego Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2014-2020*, natomiast w zakładce „Jakość kształcenia” dostępny jest opracowywany na każdy rok akademicki i zatwierdzony na posiedzeniu Rady Wydziału *Harmonogram zadań do realizacji w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia*. Harmonogram ten określa przewidziane do wykonania zadania, do których przyporządkowano podmiot odpowiedzialny za realizację wskazanych zadań oraz określono termin ich wykonania. W zakładce „Jakość kształcenia” znajdują się ponadto m.in.: Uchwała Senatu Uczelni w sprawie efektów

kształcenia dla kierunku, cele WSZJK, skład Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, *Harmonogram*, wyniki studenckiej ankietyzacji oceny: prowadzącego przedmiot oraz pracy dziekanatu, Regulamin antyplagiatowy, Regulamin studiów oraz Zasady i procedury obowiązujące na Wydziale (*Zasady otrzymania kwalifikacji I i II stopnia na kierunkach Wydziału, Organizacja procesu kształcenia, Dyżury dydaktyczne, Obowiązki kierownika jednostki organizacyjnej Wydziału, Obowiązki nauczyciela akademickiego, Obowiązki wydziałowego konsultanta ds. osób niepełnosprawnych, Hospitacje zajęć dydaktycznych, Dokumentowanie i weryfikacja osiągnięć studenta oraz zasady przechowywania dokumentacji, Zasady przeprowadzania badań ankietowych, Zasady oceniania studentów, Zasady współpracy z instytucjami zewnętrznymi, Zalecenia dotyczące przygotowania i oceny prac dyplomowych*). W zakładce „Studenti” znajdują się m.in. rozkłady zajęć, programy studiów dla studentów rozpoczynających kształcenia od r.a. 2015/2016, Zalecenia dotyczące przygotowania i oceny prac dyplomowych, informacje dotyczące: praktyk zawodowych (w tym Regulamin praktyki), projektu w ramach POWER, działających na Wydziale kół naukowych (w tym Koła Naukowego Krajobrazu), programu Erasmus, czytelnicy wydziałowej, opiekunów poszczególnych roczników wszystkich kierunków, w tym wizytowanego, osób niepełnosprawnych, stypendiów i pomocy materialnej, pomocy psychologicznej „No stress”, wydziałowego Samorządu Studenckiego, natomiast w zakładce ‘Kandydaci’ przedstawiona jest oferta kształcenia na WB-R i zasady rekrutacji na poszczególne kierunki studiów.

Na wydziałowej stronie w zakładce „Współpraca” znajdują się m.in. skład oraz Regulamin działania powołanej w 2016 r. Rady Społeczno-Gospodarczej.

Informację na temat zasad oraz metod weryfikacji oceny efektów kształcenia przekazują studentom na pierwszych zajęciach nauczyciele akademicki prowadzący przedmiot. Na Wydziale organizowane są spotkania z pierwszym rokiem studiów poświęcone sprawom dydaktycznym i organizacyjnym, na spotkaniach ze studentami kolejnych lat przekazywana jest informacja dotycząca praktyk, procesu dyplomowania, a także funkcjonowania Biura Karier. Ponadto każda grupa rocznikowa ma starostę, który jest odpowiedzialny za kontakt z dziekanatem oraz nauczycielami akademickimi i przekazuje niezbędne informacje dotyczące na przykład odwołanych zajęć.

W Uniwersytecie do obsługi dydaktyki wykorzystywany jest system informatyczny Wirtualna Uczelnia. Wydział korzysta też z portalu społecznościowego Facebook, na którym konto posiada również wizytowany kierunek „architektura krajobrazu”. Za pośrednictwem Facebooka przekazywane są na bieżąco informacje dotyczące kierunku, a także relacje z wydarzeń organizowanych przez studentów i pracowników.

Z uwagi na niewielką wymianę międzynarodową na wizytowanym kierunku wskazane byłoby opracowanie nowych, skutecznych form dla działań informacyjno/promocyjnych dedykowanych studentom „architektury krajobrazu”.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wewnętrzny System zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Biologiczno-Rolniczym Uniwersytetu Rzeszowskiego obejmuje wszystkie ważne dla oceny procesu jakości kształcenia obszary, w tym dotyczące projektowania, zatwierdzania i monitorowania efektów kształcenia na kierunku „architektura krajobrazu”. Zapewniony jest udział kadry akademickiej oraz studentów w procesie określania efektów kształcenia; prowadzona współpraca z otoczeniem

społeczno-gospodarczym zapewnia udział w powyższym procesie interesariuszy zewnętrznych. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia monitoruje się stopień osiągania zakładanych efektów kształcenia. Monitorowanie programu kształcenia prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i jest skuteczne. Podejmuje się działania umożliwiające ocenę przyjętych sposobów weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi umożliwia monitorowanie oczekiwań rynku pracy, co pozwala na doskonalenie programu kształcenia. Wyniki działań podejmowanych przez Uczelnię w zakresie monitoringu losów zawodowych absolwentów mogą być podstawą oceny rynkowej przydatności efektów kształcenia i ich doskonalenia. Zapewniony jest dostęp do aktualnej, zrozumiałej oraz zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia prowadzonego na kierunku „architektura krajobrazu”. Prowadzona jest ocena publicznego dostępu do informacji, co umożliwia podejmowanie skutecznych działań służących podnoszeniu jego jakości, w oparciu o potrzeby różnych odbiorców.

Dobre praktyki

Zalecenia

- usprawnienie skuteczności monitorowania programów kształcenia oraz procesu dyplomowania;
- intensyfikacja działań informacyjnych dotyczących oferty Uczelni w zakresie wymiany międzynarodowej, np. podczas cyklicznych spotkań ze studentami Wydziału/kierunku.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku architektura krajobrazu prowadzi 46 pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych (44 na studiach I st. i 18 na studiach II st.), w tym: 4 profesorów tytularnych, 7 profesorów nadzwyczajnych, 30 pracowników ze stopniem naukowym doktora, 5 nauczycieli akademickich z tytułem zawodowym magistra.

Minimum kadrowe jest identyczne dla obu stopni kształcenia i zaproponowano do niego 17 nauczycieli akademickich, wszyscy spełniają warunki niezbędne do wliczenia ich do tego gremium (zał.4). W skład minimum wchodzi: 1 prof. tytularny, 5 dr hab. zatrudnionych na stanowisku prof. nadzw i 11 doktorów. Struktura minimum kadrowego z podziałem na obszary kształcenia, w którym został umiejscowiony kierunek, przedstawia się następująco: obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (1 prof. tytularny, 4 –prof. nadzw, 8 doktorów), obszar nauk technicznych (1- prof. nadzw i 2 doktorów), obszar sztuki jest reprezentowany przez 1 doktora.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego w relacji do liczby studentów na kierunku architektura krajobrazu wynosi: 1:5 na studiach I stopnia oraz 1:1,5 na studiach drugiego stopnia, a łącznie na kierunku 1:6,5. Tak mała liczba studentów przypadająca na jednego nauczyciela akademickiego wliczonego do minimum kadrowego stwarza bardzo korzystne warunki do prowadzenia kształcenia na tym kierunku.

Dorobek kadry reprezentuje szerokie spektrum badawcze i dydaktyczne stanowiące, potencjalnie, bardzo dobrą podstawę do prowadzenia kształcenia na kierunku architektura krajobrazu. Pozytywnie należy ocenić dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne kadry wchodzącej w skład minimum kadrowego dla kierunku architektura krajobrazu. Zarówno prace naukowe, jak i działalność dydaktyczna oraz organizacyjna są, w przeważającej części, silnie związane z potrzebami miasta i regionu. Podejmowane są w tym celu liczne inicjatywy badawcze i popularyzatorskie, z udziałem studentów. Jest to słuszny kierunek działań, który powinien być rozwijane. Wydawane przez Uniwersytet Rzeszowski, siłami pracowników kierunku architektury krajobrazu, czasopismo *Topiarius. Studia krajobrazowe*, określa rangę i buduje markę rzeszowskiej szkoły architektury krajobrazu. Należy wysoko ocenić ten wysiłek, zważywszy na fakt, że kierunek architektura krajobrazu powstał na Uniwersytecie Rzeszowskim w 2008 roku. Na podkreślenie zasługuje aktywna działalność artystyczna pracowników, która ma bezpośredni związek z architekturą krajobrazu i stanowi istotne uzupełnienie działalności badawczej. Prace nauczycieli akademickich są prezentowane studentom w formie ekspozycji, w holu i na korytarzach budynku Wydziału. Poza minimum kadrowym, w składzie kadry nauczającej, dominują reprezentanci nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, którzy prowadzą badania z zakresu agronomii, co wyraźnie wynika z raportu samooceny. Tematy tych badań nie mają bezpośredniego związku z architekturą krajobrazu. Ta sytuacja, typowa dla nowo tworzonych kierunków studiów, nie jest korzystna, i powinna być sukcesywnie zmieniana. Należy dążyć do tworzenia kadry wyspecjalizowanej w zakresie architektury krajobrazu.

4.2.

Wykłady i ćwiczenia są realizowane przez doświadczonych dydaktyków i specjalistów w danych dziedzinach. W zdecydowanej większości przypadku jest zachowana pełna zgodność dorobku naukowego z treściami zajęć dydaktycznych. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe prowadzą zajęcia podstawowe, kierunkowe i specjalnościowe oraz przedmioty wybieralne. Plenery malarskie prowadzone są w ramach praktyki zawodowej przez dr sztuki. Seminaria powierza się samodzielnym nauczycielom akademickim, a zajęcia, które prowadzą do osiągania przez studentów kompetencji inżynierskich osobom o potwierdzonym dorobku badawczym. Jedynie w przypadku kilku przedmiotów: Ekonomia i zarządzanie, Fizjografia, Hydrologia, Techniki w terenach zieleni stwierdzono prowadzenie zajęć przez nauczycieli nie posiadających znaczącego dorobku związanego z wykładanymi treściami.

Należy poddać analizie i określić podział ról w zespole dydaktycznym prowadzącym zajęcia z przedmiotów kierunkowych. Uwaga ta dotyczy szczególnie tych nauczycieli akademickich, którzy prowadzą zajęcia z wielu przedmiotów (rekordowa liczba - 9 przedmiotów), z czego wynika, że specjalizacja dydaktyczna tych nauczycieli akademickich nie jest sprecyzowana, choć zakres kompetencji dydaktycznych jest udokumentowany. Są w tym zespole osoby, które prowadzą zajęcia nie tylko z wielu przedmiotów, ale także z odległych od siebie zagadnień.

Dotyczy to obsady następujących przedmiotów: Historii sztuki ogrodowej, Ochrony roślin, Ekonomiki i zarządzanie, Pielęgnacji i ochrony terenów zieleni i Bylin ogrodowych.

Hospitacje zajęć wykazały dobre przygotowanie dydaktyczne kadry (zał. 6). Wykorzystywano prezentacje multimedialne, a zajęcia były prowadzone w sposób angażujący studentów w analizę problemów i dyskusję.

4.3.

Od momentu utworzenia kierunku architektura krajobrazu Wydział prowadzi intensywną pracę nad rozwojem kadry, odpowiednio do przyjętych celów i zasad kształcenia. Kierunek realizowanej w jednostce polityki kadrowej jest prawidłowy. Rozwojowi kadry sprzyjają działania mające na celu pozyskiwanie grantów i funduszy pozabudżetowych, dzięki którym pracownicy Wydziału mają szeroki dostęp do udziału w konferencjach oraz szkoleniach i kursach podnoszących kompetencje dydaktyczne i organizacyjne. Pracownicy do 35 roku życia korzystają z wewnętrznych dotacji na prowadzenie badań naukowych – „Dotacja dla młodych naukowców”. Rozwój kadry naukowo-dydaktycznej jest wspomagany przez Uniwersyteckie Centrum Transferu Technologii.

Należy dążyć do ścisłego powiązania dorobku zawodowego i naukowego z zakresem subdyscypliny architektura krajobrazu, a w tym z ogrodnictwem krajobrazowym. Dla uzyskania pełnych efektów nauczania, zwłaszcza na poziomie studiów inżynierskich, istotne jest, by nauczający sami aktywnie uprawiali zawód architekta krajobrazu po to, by mogli przekazywać studentom wiedzę popartą własnym doświadczeniem zawodowym.

Należy dążyć do rozszerzenia kadry wyspecjalizowanej, której dorobek naukowy będzie ściśle związany z architekturą krajobrazu.

Jednym z narzędzi polityki kadrowej jest weryfikacja jakości wykonywania zadań dydaktycznych poprzez badanie opinii studentów, co także sprzyja rozwojowi kadry. System oceny kadry, zatrudniania i awansów jest prawidłowy. Studenci na koniec semestru wypełniają ankiety dotyczące poszczególnych przedmiotów za pośrednictwem systemu Wirtualnej Uczelni. W powszechnej opinii studentów ankiety są anonimowe. Studenci obecni na spotkaniu z ZO zapytani o to co się stanie jeśli ocena będzie zła wskazali, że do tej pory nie było takiego przypadku, jednak z pewnością Władze Jednostki poczyniłyby odpowiednie kroki naprawcze. Zbiorcze wyniki ewaluacji kadry przedstawiane są na Radzie Wydziału, a także dostępne są na stronie internetowej Jednostki.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Każdy z trzech obszarów nauki i sztuki, przewidziany w minimum kadrowym dla kierunku architektury krajobrazu jest w kadrze reprezentowany. Należy dążyć do utrzymania tego stanu w dalszym rozwoju kadry, której dorobek zawodowy i naukowy powinien być ściśle związany z architekturą krajobrazu, a w tym z ogrodnictwem krajobrazowym.

Należy dążyć do rozwijania kadry wyspecjalizowanej w zakresie architektury krajobrazu. Równocześnie należy zachęcać nauczycieli akademickich do zwiększenia aktywności zawodowej w zakresie wykładanych przedmiotów, co znacząco podniesie poziom kształcenia. Polityka kadrowa jest prowadzona prawidłowa i sprzyja ww. celom. Obsada zajęć, poza nielicznymi przypadkami jest prawidłowa. Ankiety ewaluacyjne są przeprowadzane w sposób

umożliwiający wszystkim studentom kierunku realne uczestnictwo w systemie rozwoju i doskonalenia kadry. Zbiorcze wyniki są udostępniane na stronie internetowej Jednostki oraz omawiane w trakcie Rady Wydziału.

Dobre praktyki

- działalność badawcza i dydaktyczna są silnie związane z potrzebami miasta i regionu.

Zalecenia

- korekta obsady kadrowej wskazanych przedmiotów,
- weryfikacja podziału zadań dydaktycznych w zespole prowadzącym zajęcia z przedmiotów kierunkowych,
- wzmocnienie zespołu badawczego i dydaktycznego wyspecjalizowanego wyłącznie w zakresie architektury krajobrazu.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Współpraca jednostki odpowiedzialnej za oceniany kierunek z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma zarówno charakter nieformalny, jak i formalny, usankcjonowany pisemnymi umowami o współpracy, które w większości mają jednak charakter deklaracji współpracy i obejmują m.in. organizowanie spotkań i wykładów otwartych dla uczniów szkół na terenie Wydziału, pozyskiwanie środków w ramach projektów unijnych i ich wspólną realizację, udostępnianie bazy dydaktycznej, konsultowanie programów studiów, promocję oferty edukacyjnej, organizację obozów naukowych, popularyzację wiedzy ekologicznej, udzielanie konsultacji związanych z zagadnieniami terenów zieleni oraz praktyki studenckie. Wśród podmiotów,

z którymi prowadzona jest współpraca można wyróżnić m.in. Zarząd Zieleni Miejskiej w Rzeszowie, Muzeum Okręgowe w Rzeszowie, Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej, małe przedsiębiorstwa zajmujące się architekturą krajobrazu, projektowaniem i urządzaniem terenów zielonych, przedsiębiorstwa handlowo-usługowe związane z branżą ogrodniczą, szkoły ponadgimnazjalne/ponadpodstawowe, parki narodowe oraz jednostki organizacyjne administracji publicznej (zarówno państwowej, jak i samorządowej).

Główne formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym to praktyki studenckie, pozyskiwanie (głównie w sposób nieformalny, w trakcie bezpośrednich spotkań) opinii na temat cyklu i programu kształcenia, prowadzenie niektórych zajęć dydaktycznych przez kilku przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja zawierała także deklaracje przyjmowania studentów na praktyki.

Na podstawie pozyskanych opinii oraz wyników analizy programu kształcenia, w tym możliwości osiągnięcia założonych efektów kierunkowych i kompetencji inżynierskich wprowadzono w programach studiów I i II st. kierunku AK szereg zmian, których celem było dostosowanie programów do oczekiwań interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych.

Współpraca dydaktyczna obejmuje współudział pracodawców w prowadzeniu takich zajęć lub prowadzeniu zajęć pokazowych, jak „Pielęgnacja i ochrona terenów zieleni”, „Budownictwo,

instalacje budowlane i materiałoznawstwo”, „Historia sztuki”, „Projektowanie konserwatorskie”, „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej dla osób z dysfunkcjami”.

Od 2016 roku na Wydziale funkcjonuje Rada Społeczno-Gospodarcza, gremium w skład którego wchodzi przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych i które ma głównie konsultacyjny charakter. Jak do tej pory Rada spotkała się tylko dwukrotnie (w 2016 i 2017 r.), niemniej posiada wyraźnie określone ramy funkcjonowania: posiada regulamin obejmujący cele działania, zakres kompetencji i tryb działania. Wśród celów działania Rady wymieniono m.in. ocenę programów studiów i jakości kształcenia na Wydziale, tworzenie platformy współpracy środowiska naukowego, dydaktycznego, szkół, gospodarki, samorządu oraz instytucji otoczenia biznesu, a także podejmowanie wspólnych inicjatyw wspierających rozwój Wydziału na rzecz współpracy z otoczeniem. Do kompetencji Rady należy m.in. opiniowanie kierunków rozwoju Wydziału w obszarze współpracy z otoczeniem, planów i programów kształcenia z punktu widzenia ich powiązania z potrzebami gospodarki oraz oczekiwania przedsiębiorców regionu, podejmowanie inicjatyw służących współpracy w ramach praktyk, staży, prac dyplomowych, szkoleń, zajęć dydaktycznych, współpracy badawczo-naukowej dotyczącej wykonania badań, ekspertyz i opracowań oraz pozyskiwania środków finansowych w ramach projektów badawczych i rozwojowych. W skład Rady oprócz przedstawicieli Wydziału wchodzi przede wszystkim kilkunastu przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych z: Samorządu Województwa Podkarpackiego, Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Agencji Rynku Rolnego, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A., Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „Pro Carpathia”, przedsiębiorstw prywatnych: P.W. BONUS Sp.j., EKO HYBRES Sp. z o.o., GEECS S.A., Zakładu Przetwórstwa Owoców i Warzyw HORTINO Leżajsk Sp. z o.o., VIANAT Sp. z o.o. Sp. k., Zakładu Przetwórstwa Owoców i Warzyw "VORTUMNUS" Sp. z o.o. Należy zwrócić uwagę, że stosunkowo niewiele podmiotów i instytucji reprezentuje jednak branżę ściśle związaną z ocenianym kierunkiem, a dotychczasowe rezultaty prac Rady jedynie pośrednio odnoszą się do ocenianego kierunku.

Podczas posiedzeń Rady przedstawiane były głównie obszary działania poszczególnych instytucji, oferta edukacyjna Wydziału, analizowane były możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na wspólne projekty, opiniowane programy studiów (z protokołów nie wynika jednak, aby analizowany i opiniowany był program ocenianego kierunku). Wydział w latach 2013-2014 pozyskał natomiast kilka pisemnych opinii (m.in. od Zarządu Zieleni Miejskiej w Rzeszowie i Bieszczadzkiego Parku Narodowego na temat programu studiów II stopnia) oraz zorganizował w styczniu 2013 roku spotkanie z interesariuszami, podczas którego formułowali oni ogólne opinie na temat oferty edukacyjnej Wydziału. Mając na uwadze znaczący okres jaki upłynął od tych konsultacji warto poddać program studiów na I i II stopniu kolejnej analizie i ocenie przez interesariuszy zewnętrznych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Aktywność przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w odniesieniu do ocenianego kierunku jest zróżnicowana, niektórzy z nich zgłaszali propozycje współpracy oraz uwagi i propozycje zmian w programach studiów, część z nich została udokumentowana.

W odniesieniu do praktyk studenckich jednostka odpowiedzialna za oceniany kierunek współpracuje z podmiotami, których liczba, jak i profil działalności pozwalają na skuteczną realizację praktyk i osiąganie efektów kształcenia przez studentów. Włączanie pracodawców i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesy określania i weryfikacji efektów kształcenia oraz opiniowania programów studiów i konsultowania treści programowych ma głównie nieformalny charakter, mimo funkcjonowania na poziomie Wydziału Rady Społeczno-Gospodarczej. Niestety w trakcie wizytacji nie odbyło się bezpośrednie spotkanie z interesariuszami

Dobre praktyki

Zalecenia

- uzupełnienie składu Rady Społeczno-Gospodarczej o przynajmniej 2-3 interesariuszy reprezentujących architekturę krajobrazu oraz zdynamizowanie jej prac, szczególnie w odniesieniu do opiniowania programu kształcenia i jego ewentualnej modyfikacji,
- systematyczne, cykliczne konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi, w tym organizacjami pracodawców w zakresie programu studiów I i II stopnia i osiągania przez studentów efektów kształcenia.

Kryterium 6. Umieździarnarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Ze statystyki wyjazdów studentów kierunku architektura krajobrazu wynika, że w latach 2010 – 2013, w ramach *LLP/Erasmus*, pięcioro studentów realizowało studia w *Universidad Politecnica de Valencia*. W roku akademickim 2018/19 zaplanowany jest wyjazd kolejnych dwóch studentek kierunku, w ramach *Erasmus+Programme*, do *Slovak University of Agriculture* (Nitra).

Wydział ma podpisaną umowę na lata 2017/18 – 2020/21, w ramach *Erasmus+Programme, Mobility for learners and staff* z *Josip Juraj Strossmayer University of Osijek – UNIOS* na obustronną wymianę dwojga studentów, na okres 5 miesięcy, oraz dwojga nauczycieli akademickich, na okres 1 tygodnia. Ponadto w styczniu b.r. podpisane zostały trzy umowy, w ramach *Erasmus+Staff Mobility for Teaching*, na 5- dniowe wizyty nauczycieli akademickich reprezentujących: - *Separated Subdivision of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine „Berezhany Arotechnical Institute”*; - *Zhongkai University of Agriculture and Engineering*; - *Guangdong University of Technology* w celu przeprowadzenia wykładów dla studentów kierunku architektury krajobrazu Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Do współpracy międzynarodowej należy zaliczyć:

- zorganizowaną w 2017 r. konferencję pt. *Wooded rural landscapes in Central and Eastern Europe: biodiversity, cultural diversity and conservation*. Jej owocem jest *Rzeszowsko-Egierska Rezolucja* dotycząca wiejskich krajobrazów regionu Karpat;

- dwukrotną prezentację prac plastycznych za granicą; w 2014 r. w Kosicach (Słowacja) – wystawa: *Radost z tvorby* oraz w 2017 r. w Bochumin (Czechy) – wystawa: *W skupieniu w miłości do życia*.

W raporcie samooceny są dwie informacje dotyczące zajęć w języku angielskim: 1) iż opracowano dla studentów kierunku architektury krajobrazu sylabusy do 7 przedmiotów na studiach I st. i 6 przedmiotów na studiach II st.; 2) że opracowano także dla studentów zagranicznych, studiujących w ramach programu Erasmus+, 13 przedmiotów prowadzonych na studiach I st. oraz 12 przedmiotów na studiach II st. Są to dwie otwarte oferty zajęć, których realizacji jeszcze nie rozpoczęto.

Jak wynika z powyższego informacji w latach akademickich 2013/14 - 2017/18 ani studenci, ani pracownicy kierunku architektury krajobrazu nie uczestniczyli w wymianie międzynarodowej, a udział w programie *Erasmus* w latach 2010 – 2013 oraz udział planowany na lata 2017/18 – 2020/21 był i jest ograniczony zaledwie do siedmiorga studentów i dwojga nauczycieli akademickich. Wynika z niego także zupełny brak aktywności kadry zatrudnionej na kierunku architektura krajobrazu, w uczestniczeniu w programie *Erasmus* oraz w innych programach międzynarodowych, w latach 2010-2018.

Analiza sylabusów ujawnia brak zalecanych studentom obcojęzycznych pozycji literatury, a także polecanych tytułów obcych czasopism. Wymieniono tylko jedną pozycję w wykazie literatury do *Projektowania zintegrowanego* (Bell S.: *Elements of visual design in the landscape*. II wyd. Wyd. Routledge 2004.), na studiach II stopnia, na specjalności Architektura Krajobrazu Terenów Miejskich. W Czytelni Wydziałowej, w dziale *Architektura krajobrazu*, nie ma ani jednej pozycji w języku obcym.

W ramach umów zawartych z ww. uczelniami zagranicznymi przewidywane są wykłady dla studentów kierunku architektury krajobrazu nt. 1) Współczesnych metod informacji przestrzennej stosowanych w architekturze krajobrazu; 2) Stosowania modeli 3D w projektowaniu krajobrazu; 3) Wykonywania inwentaryzacji drzew i krzewów z wykorzystaniem techniki GPS; 4) Architektury i planowanie urbanistycznego i ruralistycznego w Chinach. Tematyka tych wykładów jest zgodna z problematyką ocenianego kierunku studiów. W jednym przypadku oferowany temat wykładów, dotyczący konstrukcji mostów na trasach autostrad, nie powinien być zaakceptowany, bo jest przydatny raczej dla studentów budownictwa, a nie studentów architektury krajobrazu.

Studenci mogą korzystać z oferty zajęć między innymi z języka angielskiego, niemieckiego i japońskiego. Można wybrać czy rozpoczyna się naukę od zera czy kontynuuje, jednak nie ma podziału na stopnie zaawansowania językowego, co utrudnia studentom wybór zajęć odpowiedni do ich kompetencji językowych. Ponadto studenci na spotkaniu z ZO podnieśli postulat wprowadzenia możliwości uzyskania uczelnianego certyfikatu z języka angielskiego. Mimo, że Uczelnia zapewnia taką możliwość studenci nie są zainteresowani uczestnictwem w zajęciach prowadzonych w języku obcym – w trakcie lektoratów mają wprowadzone specjalistyczne słownictwo umożliwiające wykorzystanie treści nabytych na zajęciach (na przykład prezentacja projektu ogrodu).

Studenci wizytowanego kierunku mogą korzystać z programu MOST i Erasmus+, jednak w większości nie są zainteresowani tymi możliwościami, przede wszystkim ze względu na małą różnorodność zawartych w ramach Erasmus+ umów. Jednak osoby obecne na spotkaniu z

ZO mają świadomość istniejącego, w zakresie ubiegania się o wyjazd, wsparcia Uczelni i czują się poinformowane na ten temat.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział stworzył ramy do wymiany międzynarodowej, jednak studenci z nich nie korzystają co powoduje, że słabą stroną kierunku architektury krajobrazu na jest niska współpraca międzynarodowa oraz brak wyraźnych działań, które przygotowywałyby studentów do udziału w wymianie międzynarodowej. Chodzi tu o wykorzystywanie literatury obcej w całym procesie nauczania. Przygotowana oferta zajęć w j. angielskim nie znalazła zainteresowania wśród studentów. Ponadto studenci zgłosili chęć wprowadzenia podziału na stopnie zaawansowania językowego lektoratów, co umożliwiłoby im kształcenie na poziomie adekwatnym do ich kompetencji oraz zainteresowanie realizacją certyfikatu językowego w ramach Uczelni.

Dobre praktyki

Zalecenia

- wzmocnienie kontaktów ze szkołami architektury krajobrazu na świecie, a przede wszystkim w Europie np. poprzez współpracę z *European Council of Landscape Architecture Schools*,
- w programie kształcenia należy uwzględnić wykorzystanie obcojęzycznych publikacji w formie zwartej oraz obcojęzycznych czasopism naukowych.
- podjęcie aktywnych działań promujących korzystanie przez studentów i pracowników z programu Erasmus+,
- poszerzanie oferty w zakresie zawieranych umów, jak również przedmiotów w j. angielskim dla studentów przyjeżdżających,
- zmian organizacji nauczania j. obcych, wprowadzenie podziału na grupy według poziomu zaawansowania.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Obiekty i powierzchnie przeznaczone do realizowania zajęć dydaktycznych na kierunku architektury krajobrazu są zlokalizowane w dzielnicy Zalesie, na terenie dawnego majątku ziemskiego. Lokalizacja ta i cechy terenu są odpowiednie do rozwijania infrastruktury wspomagającej kształcenie na kierunku architektura krajobrazu. Wydział i uczelnia dysponuje infrastrukturą zapewniającą potencjalnie prawidłową realizację celów i efektów kształcenia. Sale wykładowe i do projektowania, są wyposażone w rzutniki multimedialne, sale komputerowe posiadają odpowiednie programy wykorzystywane w projektowaniu krajobrazu (MS Office, AutoCAD z nakładką Dataflor, Vectorworks, SketchUp, Inkscape, Blender, Photoshop, Corel Photo Paint, Corel Draw, ArcGIS), sala do zajęć z botaniki jest wyposażona

w mikroskopy. Dwie sale komputerowe są właściwie wyposażone w niezbędne oprogramowanie do projektowania i tworzenia wizualizacji komputerowych. Dwie sale są przystosowane do prowadzenia zajęć z rysunku i modelowania oraz projektowania graficznego. Są one wyposażone w modele oraz stoły kreślarskie. Liczba pomieszczeń dydaktycznych, wyposażenia i sprzętu jest wystarczająca do prowadzonych zajęć i liczby studentów. Sprzęt dydaktyczny gwarantuje prawidłową, i bezpieczną, realizację treści kształcenia oraz zajęć praktycznych. Ocena infrastruktury informatycznej służącej potrzebom dydaktycznym - jest na dobrym poziomie. Studenci mają dostęp do Internetu i systemu informatycznego Wydziału i Uczelni. Elementami systemu infrastruktury informatycznej są:

- strona internetowa Uniwersytetu Rzeszowskiego i Wydziału Biologii i Rolnictwa;
- system ehms – Wirtualny Dziekanat;
- dostęp internetowy do zbiorów bibliotecznych;-
- system informatyczny wykorzystany w działaniu ankiety studenckiej oceniającej pracowników i dziekanat.

Baza dydaktyczna do prowadzenia zajęć studialnych, projektowych oraz badań jest dostosowana do potrzeb wynikających z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku, i stwarza podstawy do osiągania przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Biorąc jednak pod uwagę Baza dydaktyczna nie jest jednak w pełni dostosowana do specyfiki prowadzonego kierunku, wskazane jest uzupełnienie bazy dydaktycznej, na terenie kampusu, o kolekcję roślin stosowanych w obiektach architektury krajobrazu, bo są ku temu warunki. Zajęcia z Dendrologii są realizowane w Bolestraszcach k/Przemyśla, odległych ok. 70 km i w Przemyśle; a zajęcia z Bylin ogrodowych – w Krakowie. Studenci powinni mieć możliwość codziennej obserwacji roślin, stosowanych w obiektach architektury krajobrazu, na terenach kampusu w Zalesiu. Realizacja właściwie zaprojektowanego założenia ogrodowego na terenie kampusu, które może być tworzone w ramach praktyk studenckich, mogłaby poprawić warunki do nauczania architektury krajobrazu.

Jednostka odpowiedzialna za oceniany kierunek dysponuje bazą dydaktyczną, która pomimo pewnych zastrzeżeń umożliwia prowadzenie zajęć na odpowiednim poziomie ,odpowiednio do specyfiki kierunku oraz pozwala na uzyskanie umiejętności zgodnych z założonymi efektami kształcenia.

Zdaniem studentów infrastruktura dydaktyczna jest odpowiednio dobrana do ich potrzeb i treści kształcenia. Każda osoba w pracowniach specjalistycznych może korzystać z indywidualnego stanowiska. Studenci mają możliwość korzystania z sal po zajęciach. Budynki, w których są realizowane zajęcia dydaktyczne dla studentów ocenianego kierunku, są dostępne dla osób niepełnosprawnych. Budynki są wyposażone w windy. Obszar kampusu ma dość zróżnicowaną rzeźbę. Nie wszystkie miejsca są dostępne dla osób niepełnosprawnych. Wymagane jest zastosowanie w tych miejscach pochylni. W roku akademickim 2017/2018 została w UR wprowadzona procedura monitorowania miejsc i infrastruktury uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych

7.2.

Wydział dysponuje własną czytelnią, podległą organizacyjnie Bibliotece Uniwersytetu Rzeszowskiego. Zasoby działu Architektura krajobrazu są jednak bardzo skromne, zaledwie ok. 50 pozycji książkowych, jedynie w języku polskim. W związku z powyższym należy

podjąć działania dotyczące poszerzenia księgozbioru dla tego kierunku, ze szczególnym uwzględnieniem pozycji obcojęzycznych. Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego zlokalizowana jest w innej części miasta. Jest znakomicie przystosowana do pełnionej funkcji. Książki udostępniane są czytelnikom m.in. poprzez wypożyczenia międzybiblioteczne. Z czasopism i zbiorów specjalnych korzystać można w czytelniach. Użytkownicy biblioteki mają możliwość korzystania z ponad 30 komputerów z dostępem do Internetu. Biblioteka pracuje w zintegrowanym systemie bibliotecznym ProLib, który umożliwia przeszukiwanie zbiorów poprzez katalog on-line. Studenci i pracownicy mają dostęp internetowy do zbiorów bibliotecznych. Pracownicy zatrudnieni na kierunku architektura krajobrazu mają możliwość popularyzowania swoich materiałów naukowych i dydaktycznych w repozytorium UR. Dostęp do wszystkich materiałów zgromadzonych w repozytorium jest otwarty, a archiwizowanie publikacji odbywa się samodzielnie przez pracowników i doktorantów UR.

Studenci mają możliwość korzystania z czytelni na terenie jednostki oraz ogólnouczelnianej biblioteki. Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego, dzięki możliwości wypożyczania publikacji zwartych w systemie międzybibliotecznym, zapewnia dostęp do wszystkich krajowych zbiorów bibliotecznych. Ponadto, umożliwia dostęp do zbiorów poprzez katalog on-line do podstawowych czasopism naukowych z dziedziny planowania przestrzennego, urbanistyki, architektury i architektury krajobrazu (platformy: *Springer*, *Elsevier*, *EBSCO*, *Wiley-Blackwell*, *AIP/APS*, *IOP Science*, *JSTOR*). Udzielana jest także w Bibliotece UR pomoc z zakresu dostępu do zbiorów bibliotecznych oraz do czasopism pozyskiwanych drogą on-line. Przed odwiedzeniem biblioteki można zamówić książki przez system, który umożliwia sprawny odbiór ich na miejscu. Zarówno zasoby biblioteki, jak i warunki korzystania z nich, w tym przez osoby niepełnosprawne, w pełni zaspokajają potrzeby wynikające z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. W przypadku czytelni na miejscu dostępne są gazety, czasopisma i książki, których nie można wypożyczać, a ponadto studenci mają możliwość korzystania z komputerów. Zdaniem studentów księgozbiory odpowiadają ich potrzebom, a także uwzględniają pozycje wymagane na zajęciach przez prowadzących. Istnieje możliwość zgłaszania swoich propozycji – bezpośrednio do prowadzącego, który przekazuje potrzeby władzom jednostki oraz za pośrednictwem strony www.

7.3.

Wydział dysponuje nowoczesną infrastrukturą naukowo-dydaktyczną powstałą w ramach projektu Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 *Rozwój Polski Wschodniej. Narodowa Strategia Spójności*. Plany rozwoju istniejącej infrastruktury dotyczą wyposażenia w aktualne oprogramowanie. W roku akademickim 2017/2018 została w UR wprowadzona procedura monitorowania i przeglądu zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej mająca na celu dostosowanie zasobów materialnych, w tym wyposażenia sal dydaktycznych oraz biblioteki do zadań związanych z procesem kształcenia, dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych. Pierwsza ocena wg zasad określonych w procedurze, będzie dokonana przez powołany przez Dziekana Zespół w sem. letnim roku akad. 2017/2018. Studenci za pośrednictwem opiekunów roku oraz swoich reprezentantów w ciałach kolegialnych Wydziału mogą zgłaszać opinie dot. doskonalenia bazy

Wydziału. W planach rozwojowych nie ujęto kolekcji roślinnych, niezbędnych do kształcenia na kierunku architektura krajobrazu.

Obecnie, ale również w nowej procedurze, studenci nie wypełniają ankiet ewaluacyjnych dotyczących infrastruktury. Wykorzystują jednak możliwość bezpośredniego zgłaszania uwag dotyczących uzupełnienia księgozbioru, zwracając się z tym do nauczycieli akademickich. Inne ewentualne problemy zgłaszane są starostom. System oceny infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego i zasobów edukacyjnych powinien być uzupełniony o ankiety. Wprowadzenie tego uzupełnienia zobliguje wszystkich studentów do aktywnego uczestniczenia w procesie doskonalenia bazy dydaktycznej, naukowej oraz biblioteczno-informacyjnej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocną stroną jest nowoczesna infrastruktura naukowo-dydaktyczna. Infrastruktura dydaktyczna oraz zasoby biblieczne z perspektywy studenckiej spełniają swoją funkcję i odpowiadają potrzebom studentów. Mocną stroną jest lokalizacja kierunku architektura krajobrazu w dzielnicy Zalesie, a słabą stroną niewykorzystanie tego potencjału do tworzenia arboretum i byliniarni, czego nie przewiduje się w planach rozwojowych kierunku. Mocną stroną jest wielki potencjał Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego, a słabą stroną niepełne wykorzystanie tego potencjału w działaniach dydaktycznych. Słabą stroną jest skromny księgozbiór specjalistyczny dla ocenianego kierunku, dostępny w Czytelni Wydziałowej.

Dobre praktyki

Zalecenia

- uzupełnienie zbiorów w dziale *Architektura krajobrazu*, w Czytelni Wydziałowej o publikacje zwarte i czasopisma, zarówno w języku polskim, jak i angielskim oraz niemieckim,
- pełne wykorzystywanie potencjału Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego w działaniach dydaktycznych,
- wprowadzenie możliwości anonimowego oceniania przez studentów infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia;
- rozważenie opracowania kompleksowego projektu zagospodarowania terenu kampusu w Zalesiu, uwzględniającego potrzeby kierunku architektura krajobrazu.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1

Podstawą systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia jest bezpośrednie wsparcie ze strony nauczycieli akademickich, udzielane zarówno w trakcie zajęć, jak i podczas indywidualnych konsultacji. Dodatkową zachętą do osiągnięcia lepszych efektów kształcenia jest możliwość uzyskania stypendium za najlepsze wyniki w nauce oraz nagrody w konkursach, które są możliwością do zweryfikowania nabytych kompetencji poza Uczelnią. Studenci mają świadomość możliwości ubiegania się o indywidualny tryb nauczania – decydują się na to w sytuacji choroby bądź próbując pogodzić obowiązki zawodowe i studia. Ważną rolę w systemie wsparcia pełnią starości, którzy są odpowiedzialni za bieżący kontakt z dziekanatem. Studenci na spotkaniu z ZO pozytywnie odnosili się do pracy dziekanatu, który zapewnia im odpowiednie wsparcie. Godziny przyjęć są ich zdaniem odpowiadające potrzebom, ponieważ studenci mogą korzystać z pomocy także poza tymi godzinami – zwłaszcza starości.

Studenci mogą korzystać także z systemu pomocy materialnej – ich zdaniem kryteria przyznawania stypendiów są jasne. W razie wątpliwości studenci korzystają z pomocy dziekanatu, w którym jeden z działów wspiera w kwestiach związanych ze składaniem wniosków.

Dzięki programowi POWER studenci mieli możliwość pozyskać dodatkowe kompetencje potwierdzane certyfikatami. W ramach programu m. in. poszerzali kompetencje zawodowe związane z grafiką komputerową, czy brali udział w spotkaniach z potencjalnymi pracodawcami.

Odpowiednie wsparcie dotyczące obowiązku zrealizowania praktyk zawodowych zapewnia opiekun praktyk, który wspomaga w trakcie całego procesu zaliczania praktyk studenckich m. in. udzielając informacji na temat wymaganych dokumentów. Zdaniem studentów podział praktyk się sprawdza i jest bezpośrednio związany ze specyfiką kierunku. Studenci mogą także korzystać ze wsparcia Biura Karier, które organizuje m. in. Uniwersyteckie Targi Pracy czy szkolenia z doradcą zawodowym. Studenci kierunku brali udział m. in. w dniach z pracodawcami (np. RARR, Deloitte), „indywidualna sesja z doradcą zawodowym”, warsztaty z budowania CV, szkoleniach i warsztatach w ramach Letniej Akademii Kariery np. dotyczące komunikacji niewerbalnej czy zasad dress code.

Na Wydziale funkcjonuje konsultant ds. osób niepełnosprawnych – pełni głównie rolę informacyjną, ponieważ studenci z niepełnosprawnościami w tej jednostce nie wymagają większego wsparcia. Na Uczelni funkcjonuje także biuro ds. osób niepełnosprawnych. Studenci rekrutujący się na Uczelnię przy składaniu dokumentów wypełniają formularz w którym także są pytania dot. stopnia niepełnosprawności – Uczelnia przesyła informacje dot. dostępnych

form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Biuro oferuje m. in. szkolenia dla asystentów osób niepełnosprawnych czy dla pracowników, informujące o specyfice pracy z osobami z niepełnosprawnościami, szkolenia dla studentów np. językowe, komputerowe. W ramach zajęć z wychowania fizycznego studenci mogą korzystać z basenu bądź brać udział w ćwiczeniach usprawniających. Ponadto studenci mają możliwość zmiany formy zaliczenia bądź wydłużenie czasu zaliczenia za zgodą dziekana.

Istotnym elementem systemu wspierania studentów są także działania samorządu studentów Jednostki, który bierze aktywny udział w życiu uczelni i reprezentuje interesy studentów. Samorząd jest odpowiedzialny m. in. za opiniowanie siatki i programu zajęć oraz bieżącego wsparcia studentów – np. pomagając w indywidualnych sytuacjach związanych z brakiem zaliczenia przedmiotu.

Studenci wizytowanego kierunku angażują się w działalność dwóch kół naukowych – SKN Rolników Włóścian i SKN Krajobrazy. SKN Rolników działa od 2005, a jego członkowie uczestniczą w działalności naukowej m.in. prowadząc badania terenowe (np. inwentaryzację Centrum Integracji w Zamłynie) i organizują konferencje (np. XVI Konferencja Studenckich i Doktoranckich Kół Naukowych „Nauka Młodych osiągnięcia i perspektywy, uniwersytet przyrodniczo humanistyczny w Siedlcach”). SKN Krajobrazy m. in. zajmuje się katalogowaniem drewnianej architektury w Rzeszowie, także startuje w pokazach ogrodów pokazując swoje projekty. Przedstawiciele obu kół naukowych podkreślili duże wsparcie nauczycieli akademickich, którzy motywują do zaangażowania się w działalność badawczą.

8.2.

Istotnym elementem rozwoju i doskonalenia systemu wspierania i motywowania studentów jest przeprowadzana co dwa lata ocena dziekanatu. Ostatnie tego typu badanie było przeprowadzone w roku akademickim 2015/2016. Studenci wnosili propozycje dotyczące otwarcia godzin dziekanatu. Podczas rozmowy ZO ze studentami nie wnieśli oni zastrzeżeń dotyczących tej kwestii, co pozwala wnioskować, że zostały wprowadzone odpowiednie zmiany. W kwestii oceny pracy dziekanatu w skali od 1 do 5 wszystkie kryteria („Życzliwość pracowników i taktowne podejście do studenta”; „Sprawność załatwienia spraw”; „Rzetelność przekazywania informacji na temat toku studiów”; „Przepływ informacji w zakresie spraw stypendialnych”) były ocenione powyżej 4. Kolejna ocena planowana jest na rok akademicki 2017/2018.

Ponadto studenci na spotkaniu z ZO podkreślali możliwość zgłaszania uwag indywidualnie w rozmowach z nauczycielami akademickimi bądź władzami. Studenci bardzo pozytywnie oceniają w ankietach swoich nauczycieli

W ocenie ZO PKA dostęp do informacji, głównie poprzez stronę internetową, jest w pełni satysfakcjonujący, może z wyjątkiem spraw związanych z umiędzynarodowieniem kształcenia. Zaangażowanie nauczycielki akademickich w proces dydaktyczny jest bardzo duże, co sprawia, że studenci otrzymują bardzo wymierne wsparcie w procesie zdobywania wiedzy, jak również poszarzenia swoich zainteresowań np. poprzez działalność w kołach naukowych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia jest zapewniona dzięki włączeniu w system nauczycieli akademickich, indywidualnie wspierających studentów podczas konsultacji oraz pracowników dziekanatu. Istotną częścią tego systemu jest także system pomocy materialnej. Uczelnia zapewnia kompleksowe wsparcie osób z niepełnosprawnościami. W ramach systemu wspierania studenci mogą korzystać także z pomocy Biura Karier. Aktywizacją studenckiego życia zajmuje się Samorząd Studencki Uczelni oraz Studenckie Koło Naukowe.

Uczelnia zbiera informacje na temat działalności dziekanatu w cyklicznych badaniach, które umożliwiają studentom anonimowe wyrażenie opinii. Rekomendacje z poprzedniego raportu dotyczące godzin funkcjonowania dziekanatu zostały wdrożone i studenci na spotkaniu z ZO nie zgłaszali podobnych uwag. Ponadto studenci zgłaszają uwagi także w sposób nieformalny, w bezpośrednich rozmowach z nauczycielami akademickimi.

Dobre praktyki

Zalecenia

brak

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.

Nie dotyczy - jest to pierwsza ocena PKA na tym kierunku studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim.

Przewodniczący Zespołu Oceniającego

prof. dr hab. inż. Krzysztof Pulikowski